

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΟΗΕ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

Ετήσια Έκθεση 2020

Δελτία Τύπου

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΚΕΘΕΑ (Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων)

Το ΚΕΘΕΑ είναι το μεγαλύτερο δίκτυο υπηρεσιών απεξάρτησης και κοινωνικής επανένταξης στη χώρα μας, ένας από τους βασικούς φορείς του εθνικού σχεδιασμού εναντίον των εξαρτήσεων και σύμβουλος οργανισμός του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου (ECOSOC) του ΟΗΕ σε θέματα ναρκωτικών. Εδώ και 3 δεκαετίες αναπτύσσει θεραπευτικά προγράμματα ψυχοκοινωνικής προσέγγισης για διαφορετικές ομάδες-στόχους. Τα προγράμματά του αντιμετωπίζουν ολοκληρωμένα το πρόβλημα της χρήσης και της εξάρτησης, με τη συμμετοχή της οικογένειας και της κοινωνίας. Σήμερα το ΚΕΘΕΑ διαθέτει περισσότερες από 100 μονάδες πανελλαδικά, σε 29 πόλεις και 19 σωφρονιστικά καταστήματα, οι οποίες σε ετήσια βάση προσφέρουν υπηρεσίες σε 15.000 άτομα, ανθρώπους με διαφορετικές μορφές εξάρτησης (ναρκωτικά, αλκοόλ, τυχερά παιχνίδια, διαδίκτυο) και τις οικογένειές τους. Έρευνες τεκμηριώνουν τόσο την αποτελεσματικότητα όσο και την οικονομική ανταποδοτικότητα των υπηρεσιών του ΚΕΘΕΑ. Το ΚΕΘΕΑ είναι επίσης ένας από τους κύριους ελληνικούς φορείς πρόληψης, εκπαίδευσης επαγγελματιών και έρευνας στον τομέα των εξαρτήσεων.

Από το 1993 το ΚΕΘΕΑ ανακοινώνει στην Ελλάδα την ετήσια έκθεση της Διεθνούς Επιτροπής του ΟΗΕ για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών (INCB). Το τεύχος αυτό περιλαμβάνει τα δελτία Τύπου της έκθεσης του 2020, η οποία ανακοινώνεται σε όλο τον κόσμο στις 25 Μαρτίου 2021. Η απόδοση στα ελληνικά έγινε από το Τμήμα Ενημέρωσης του ΚΕΘΕΑ και δεν αποτελεί επίσημη μετάφραση. Το έντυπο παράχθηκε σε 550 αντίτυπα από την παραγωγική μονάδα γραφικών τεχνών ΚΕΘΕΑ ΣΧΗΜΑ+ΧΡΩΜΑ (τ. 2310 797476). Το πλήρες κείμενο της Ετήσιας Έκθεσης για το 2020 είναι αναρτημένο, σε όλες τις επίσημες γλώσσες του ΟΗΕ, στον ιστότοπο της Επιτροπής www.incb.org.

INCB
Vienna International Centre
P.O. Box 500,
1400 Vienna, Austria
tel.: (43-1) 26060 4163
Web address: www.incb.org

**ΚΕΝΤΡΟ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ**
Σορβόλου 24, 116 36 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 210 9241993-6, Φαξ: 210 9241986
E-mail: admin@kethea.gr
Web address: www.kethea.gr

ΚΕΘΕΑ

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Το 2020 δεν μοιάζει με καμία άλλη χρονιά στην πρόσφατη ιστορία. Η πανδημία COVID-19 είχε καταστροφικές κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις, αφαιρώντας ανθρώπινες ζωές και προκαλώντας αμέτρητη οδύνη. Η Ετήσια Έκθεση του INCB για το 2020 περιλαμβάνει μια ανάλυση για το πώς η πανδημία επηρέασε την παγκόσμια αλυσίδα προμήθειας φαρμάκων, αύξησε τη ζήτηση για ελεγχόμενα φάρμακα που απαιτούνται για τη θεραπεία ασθενών με COVID-19 και διατάραξε την παροχή θεραπείας και συναφών υπηρεσιών υγείας προς τους ανθρώπους που πάσχουν από ψυχικές διαταραχές και διαταραχές χρήσης ουσιών. Σε μια περίοδο που οι πόροι είναι ήδη περιορισμένοι, δεν πρέπει να ξεχνάμε τους ανθρώπους που πάσχουν από διαταραχές χρήσης ναρκωτικών. Το INCB καλεί τις κυβερνήσεις να διασφαλίσουν ότι θα συνεχίσουν να παρέχονται υπηρεσίες πρόληψης, θεραπείας και αποκατάστασης.

Η πανδημία έδειξε ότι η διεθνής συνεργασία και αλληλεγγύη είναι ουσιώδεις για τη διασφάλιση της υγείας και της ευημερίας στον διασυνδεδεμένο κόσμο μας. Η αξία του Διεθνούς Συστήματος Έγκρισης Εισαγωγών και Εξαγωγών (I2ES) για τη διευκόλυνση της ηλεκτρονικής ανταλλαγής αδειών αποδείχθηκε ανεκτίμητη κατά τις περιόδους του lockdown και της κατ' οίκον εργασίας. Με βάση τη γνώση που αποκτήθηκε το προηγούμενο έτος, το INCB ξεκινά, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, τον ΠΟΥ και άλλους διεθνείς οργανισμούς, την επικαιροποίηση των Κατευθυντήριων Γραμμών για τη Διεθνή Παροχή Ελεγχόμενων Φαρμάκων για Επείγουσα Ιατρική Περίθαλψη.

Η πανδημία είχε δυσανάλογο αντίκτυπο στην ευημερία των ηλικιωμένων. Ωστόσο, υπάρχει επίσης μια κρυφή επιδημία χρήσης ναρκωτικών που επηρεάζει αυτήν την ομάδα πληθυσμού. Το φαινόμενο εξετάζεται στο θεματικό κεφάλαιο της Ετήσιας Έκθεσης του INCB, σε συνέχεια προηγούμενων θεματικών κεφαλαίων τα οποία είχαν επικεντρωθεί στις γυναίκες και τους νέους. Οι άνθρωποι ζουν περισσότερο. Μια πρόκληση που συνδέεται με αυτό είναι η αυξανόμενη ευαλωτότητά τους στη χρήση ναρκωτικών και στην εξάρτηση από αυτά. Η χρήση ναρκωτικών και οι θάνατοι που σχετίζονται με τα ναρκωτικά στους γηραιότερους αυξάνονται, όπως και ο αριθμός των ηλικιωμένων που βρίσκονται σε θεραπεία για προβλήματα χρήσης ναρκωτικών. Το INCB συνιστά να βελτιωθεί η γνώση γύρω από την κρυφή επιδημία και να δίνεται σε αυτήν τη συχνά παραμελημένη ομάδα πληθυσμού πρόσβαση στις απαραίτητες υπηρεσίες υγείας και ευημερίας.

Η ανακοίνωση της Έκθεσης του INCB για το 2020 συμπίπτει με την 60η και την 50η επέτειο αντίστοιχα της Ενιαίας Σύμβασης του 1961 για τα Ναρκωτικά και της Σύμβασης του 1971 για τις Ψυχοτρόπους Ουσίες. Το INCB δημοσίευσε μια ειδική έκθεση που εξετάζει τα επιτεύγματα των δύο συμβάσεων και επισημαίνει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η διεθνής κοινότητα.

Τον Νοέμβριο του 2020 το INCB συναντήθηκε με τα κράτη μέλη για τον εορτασμό της 30ης επετείου από την έναρξη ισχύος της Σύμβασης του 1988 Ενάντια στην Παράνομη Διακίνηση Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών και διερεύνησε πιθανούς τρόπους αντιμετώπισης της ταχείας εμφάνισης συνθετικών

πρόδρομων και προ-πρόδρομων ουσιών που χρησιμοποιούνται στην παράνομη παρασκευή ναρκωτικών. Τα προβλήματα και τα επιτεύγματα που αφορούν την εφαρμογή της Σύμβασης καλύπτονται στην Έκθεση για τις Πρόδρομες Ουσίες του 2020 που εξέδωσε το INCB.

Το INCB εξακολουθεί να ανησυχεί για την επιδείνωση της κατάστασης ελέγχου των ναρκωτικών στο Αφγανιστάν. Συνεχίζουμε να συνεργαζόμαστε με την κυβέρνηση του Αφγανιστάν για να υποστηρίξουμε τις προσπάθειές της να αντιμετωπίσει το πρόβλημα. Σύμφωνα με το άρθρο 14α της Ενιαίας Σύμβασης του 1961, όπως έχει τροποποιηθεί, καλούμε περιφερειακούς και διεθνείς οργανισμούς και εταίρους του Αφγανιστάν να παρέχουν τεχνική ή/και οικονομική βοήθεια για να στηρίξουν τις προσπάθειες ελέγχου των ναρκωτικών στη χώρα. Η Έκθεσή μας προσδιορίζει τομείς που απαιτούν επείγουσα υποστήριξη, όπως αυτοί έχουν υποδειχθεί από την κυβέρνηση του Αφγανιστάν. Εάν η παράνομη καλλιέργεια και παραγωγή ναρκωτικών, το εμπόριο ναρκωτικών, η χρήση τους και οι διαταραχές χρήσης ναρκωτικών στο Αφγανιστάν δεν αντιμετωπιστούν ολοκληρωμένα, οι ευρύτερες προσπάθειες για βιώσιμη ανάπτυξη, ευημερία και ειρήνη στο Αφγανιστάν είναι απίθανο να αποδειχθούν αποτελεσματικές.

Το INCB εξακολουθεί να ανησυχεί για τις νομοθετικές εξελίξεις σε ορισμένες χώρες σχετικά με τη μη ιατρική χρήση κάνναβης και έχει ξεκινήσει στενό διάλογο με τα κράτη μέλη με σκοπό να τα στηρίξει στην εφαρμογή των διατάξεων των τριών διεθνών συμβάσεων ελέγχου των ναρκωτικών και στην προστασία της δημόσιας υγείας και ευημερίας.

Το INCB συνεχίζει να καλεί τις κυβερνήσεις να εφαρμόζουν τις διεθνείς συμβάσεις ελέγχου των ναρκωτικών με πλήρη σεβασμό των προτύπων και των κανόνων για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η διακίνηση ναρκωτικών και η συνδεδεμένη με τα ναρκωτικά βία πρέπει να αντιμετωπίζονται με ολοκληρωμένα και ισορροπημένα μέτρα, ενώ η μεταχείριση της σχετιζόμενης με τα ναρκωτικά εγκληματικής συμπεριφοράς πρέπει να τηρεί την αρχή της αναλογικότητας και να σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα και το κράτος δικαίου.

Το INCB έχει δεσμευτεί να υποστηρίζει τις κυβερνήσεις στην εφαρμογή των διεθνών συμβάσεων ελέγχου των ναρκωτικών μέσω στενής συνεργασίας και ανάπτυξης ικανοτήτων, μεταξύ άλλων και μέσα από το INCB Learning και το πρόγραμμα Παγκόσμια Ταχεία Απαγόρευση Επικίνδυνων Ουσιών. Καλώ τις κυβερνήσεις να εφαρμόσουν πλήρως τις συστάσεις που περιέχονται στις εκθέσεις του 2020 προς όφελος των κοινοτήτων τους. Αναγνωρίζουμε επίσης το έργο των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και τις ενθαρρύνουμε να λαμβάνουν υπόψη τους αυτές τις συστάσεις κατά τον προγραμματισμό των δράσεών τους.

Ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 στην ψυχική υγεία δεν είναι ακόμη πλήρως ορατός, και οι επιστημονικά τεκμηριωμένες υπηρεσίες πρόληψης και θεραπείας πρέπει να ενισχυθούν για να σταματήσει η αύξηση των διαταραχών χρήσης ναρκωτικών και των προβλημάτων ψυχικής υγείας. Αυτή είναι η κοινή ευθύνη όλων μας. Η ανασυγκρότηση μετά τις πρωτοφανείς προκλήσεις του 2020 και η εξασφάλιση της προόδου στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης απαιτούν από τη διεθνή κοινότητα να εργαστεί σκληρότερα και εξυπνότερα.

Cornelis P. de Joncheere

Πρόεδρος

της Επιτροπής του ΟΗΕ για τον Διεθνή Έλεγχο των Ναρκωτικών

ΜΙΑ ΚΡΥΦΗ ΕΠΙΔΗΜΙΑ: Η ΧΡΗΣΗ ΟΥΣΙΩΝ ΑΠΟ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ

Το INCB επισημαίνει την ύπαρξη μιας παγκόσμιας κρυφής επιδημίας: της χρήσης ουσιών από ηλικιωμένους

Στην Έκθεσή του για το 2020 το INCB επισημαίνει ότι ο σημερινός γηράσκων παγκόσμιος πληθυσμός σχετίζεται με μια νέα πρόκληση, την αυξημένη ευαλωτότητα των ηλικιωμένων στη χρήση ουσιών και την εξάρτηση από αυτές. Οι ηλικιωμένοι αντιπροσωπεύουν μια κρυφή δημογραφική ομάδα του πληθυσμού των χρηστών, με συγκεκριμένα προβλήματα και ανάγκες θεραπείας. Απαιτείται επειγόντως εκτεταμένη και ολοκληρωμένη υποστήριξη για να αντιστραφεί η ανησυχητική τάση.

Ο παγκόσμιος πληθυσμός γερνάει ταχέως

Ο παγκόσμιος πληθυσμός συνεχώς γερνάει και η τάση αυτή επιταχύνεται. Σύμφωνα με στοιχεία των Ηνωμένων Εθνών, το 2019 υπήρχαν 703 εκατομμύρια άτομα άνω των 65 ετών. Ο αριθμός αυτός προβλέπεται να διπλασιαστεί έως το 2050, όταν θα φτάσει τα 1,5 δισεκατομμύρια άτομα. Το 2050 το 16% του συνολικού παγκόσμιου πληθυσμού θα είναι άνω των 65 ετών, ποσοστό που θα αντιστοιχεί στον έναν στους έξι ανθρώπους πάνω στη Γη. Η μεταβολή στην ηλικία του πληθυσμού ξεκίνησε αρχικά σε χώρες με υψηλό εισόδημα, αλλά η τάση είναι τώρα ορατή και σε χώρες χαμηλού εισοδήματος. Σύμφωνα με στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ), στη Γαλλία χρειάστηκαν 150 χρόνια για να αυξηθεί από το 10 στο 20 τοις εκατό ο πληθυσμός της που είναι άνω των 60 ετών. Η Βραζιλία, η Κίνα και η Ινδία αναμένεται να κάνουν αυτήν τη μετάβαση σε μόλις 20 χρόνια. Το INCB τονίζει ότι είναι επιτακτική ανάγκη να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα και οι προκλήσεις της χρήσης ουσιών μεταξύ των ηλικιωμένων σήμερα, για να περιοριστεί η ανησυχητική τάση χρήσης σε αυτήν την ηλικιακή ομάδα.

Αυξημένη κατάχρηση ουσιών από τους γηραιότερους, αλλά έλλειψη στοιχείων στις περισσότερες χώρες

Το τεύχος «Ναρκωτικά και ηλικία: Ναρκωτικά και συναφή ζητήματα μεταξύ των νέων και των ηλικιωμένων» της Παγκόσμιας Έκθεσης για τα Ναρκωτικά του 2018 από το UNODC (Γραφείο του ΟΗΕ για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα), δείχνει ότι την τελευταία δεκαετία η χρήση ναρκωτικών μεταξύ των γηραιότερων αυξάνεται με ταχύτερο ρυθμό από ό,τι μεταξύ των νεότερων ομάδων. Τα στοιχεία από τις Ηνωμένες Πολιτείες και την Ευρώπη υποδηλώνουν ότι αυτή η αύξηση χρήσης ουσιών σημειώθηκε κυρίως σε χώρες με υψηλό εισόδημα και θα μπορούσε να είναι το αποτέλεσμα της γήρανσης της γενιάς των «baby-boomers». (Οι baby-boomers είναι τα άτομα που γεννήθηκαν μεταξύ 1946 και 1964, περίοδο υψηλού ποσοστού γεννήσεων). Ωστόσο, υπάρχουν πολλά κενά στα επιδημιολογικά δεδομένα για τους ηλικιωμένους, ιδίως στις χώρες με χαμηλότερο εισόδημα. Στο παρελθόν οι έρευνες συλλογής δεδομένων επικεντρώθηκαν κυρίως σε νεαρούς ενήλικες και σε ομάδες σε κίνδυνο ηλικίας μεταξύ 15 και 65 ετών. Υπήρξε μια τάση μεταξύ

των επιστημόνων να αγνοούν τη χρήση ουσιών από άτομα άνω των 65 ετών. Το INCB υπογραμμίζει ότι η έλλειψη δεδομένων και πληροφοριών είχε ως αποτέλεσμα την έλλειψη κυβερνητικής προσοχής σε αυτόν τον τομέα κατά την ανάπτυξη πολιτικών και προγραμμάτων.

Ο ορισμός του ηλικιωμένου χρήστη ουσιών

Τα περισσότερα βιομηχανικά έθνη θεωρούν ένα άτομο ηλικιωμένο όταν φτάσει τα 65 χρόνια και συνδέουν τον ορισμό με τη συνταξιοδότηση και τη λήψη παροχών κοινωνικής ασφάλισης. Στην Έκθεσή του το INCB επισημαίνει ότι η κατάσταση της υγείας των ατόμων που χρησιμοποιούν ουσίες και η κουλτούρα της κοινότητας στην οποία ανήκουν μπορεί να είναι πιο πρόσφορες για τον προσδιορισμό των ατόμων που πρέπει να θεωρούνται ηλικιωμένα. Ορισμένες μελέτες στην Ευρώπη έχουν ορίσει ως ηλικιωμένα, άτομα άνω των 40 ετών. Στην Ινδία μια ανασκόπηση για τις διαταραχές χρήσης αλκοόλ μεταξύ των ηλικιωμένων περιελάμβανε άτομα άνω των 50 ετών, ενώ η Νορβηγία έχει κατηγοριοποιήσει ως ηλικιωμένα, άτομα άνω των 45 που λαμβάνουν θεραπεία για την εξάρτηση από οπιούχα. Το INCB προειδοποιεί ότι αυτή η έλλειψη συμφωνίας για το ποιος θεωρείται ηλικιωμένος με πρόβλημα χρήσης ουσιών έχει σημαντικό αντίκτυπο στον τρόπο με τον οποίο οι επαγγελματίες και οι υπηρεσίες υγείας δουλεύουν με τους ασθενείς τους. Μια μελέτη, στην οποία η Ετήσια Έκθεση του INCB για το 2020 κάνει αναφορά, εκτιμά ότι η διαδικασία γήρανσης μπορεί να επιταχυνθεί τουλάχιστον κατά 15 χρόνια στα άτομα με πρόβλημα χρήσης ουσιών. Αυτό μπορεί να προκαλέσει σε νεότερους χρήστες προβλήματα σωματικής υγείας που συνήθως είναι χαρακτηριστικά για πολύ μεγαλύτερα άτομα.

Αξιοσημείωτη αύξηση της χρήσης ουσιών από ηλικιωμένους κατά την τελευταία δεκαετία

Η Έκθεση του INCB αναφέρει ότι η χρήση ουσιών μεταξύ των ηλικιωμένων στις Ηνωμένες Πολιτείες έχει αυξηθεί τρεις φορές όσον αφορά τις περισσότερες ουσίες την τελευταία δεκαετία. Μελέτες στις Ηνωμένες Πολιτείες δείχνουν ότι η χρήση παυσίπων, ηρεμιστικών, βενζοδιαζεπινών και καταπραυντικών είναι υψηλότερη σε αυτήν την ηλικιακή ομάδα από ό,τι στον γενικό πληθυσμό. Όταν συγκρίνεται η χρήση ναρκωτικών κατά τον τελευταίο χρόνο για τα άτομα ηλικίας 65 ετών και άνω στις Ηνωμένες Πολιτείες, φαίνεται ότι η χρήση κάνναβης αυξήθηκε από 1,2% το 2012 σε 5,1% το 2019. Οι εκτιμήσεις σχετικά με τη χρήση ουσιών στην Ινδία και τη Νιγηρία δείχνουν σημαντική χρήση μη φαρμακευτικών οπιοειδών και σιροπιών για τον βήχα μεταξύ των ηλικιακών ομάδων 45-64 ετών, και στη Νιγηρία η μη ιατρική χρήση ηρεμιστικών ήταν πιο διαδεδομένη σε άτομα ηλικίας 60-64 ετών. Μια μελέτη στην Ιαπωνία έδειξε ότι ο αριθμός των συνταγών που χορηγούνται για διαταραχές ύπνου και άγχους είναι δυσανάλογα υψηλός στον ηλικιωμένο πληθυσμό, και στις Ηνωμένες Πολιτείες τα άτομα άνω των 65 αντιπροσωπεύουν το 30% όλων των ιατρικών συνταγών, αν και αποτελούν μόνο το 10% του γενικού πληθυσμού. Το INCB προειδοποιεί ότι διάφορα θέματα υγείας, η πρόωρη εμφάνιση μιας σειράς παθήσεων και τα αυξημένα ποσοστά θανάτων σχετίζονται με αυξημένη χρήση ουσιών μεταξύ των ηλικιωμένων.

Οι λόγοι χρήσης ουσιών από μεγαλύτερης ηλικίας άτομα

Γενικά, τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας με πρόβλημα χρήσης ουσιών μπορούν να χωριστούν σε δύο ομάδες: τους χρήστες «πρώιμης έναρξης», οι οποίοι έχουν μακρύ ιστορικό χρήσης ναρκωτικών και συνε-

χίζουν να χρησιμοποιούν ουσίες σε μεγάλη ηλικία. Οι χρήστες «καθυστερημένης έναρξης» είναι αυτοί που άρχισαν να χρησιμοποιούν ναρκωτικά αργότερα στη ζωή τους. Οι λόγοι για την ανάπτυξη εξάρτησης από τα ναρκωτικά σε μεταγενέστερη περίοδο της ζωής είναι περίπλοκοι και διαμορφώνονται από τις εμπειρίες ζωής. Τα προβλήματα χρήσης ουσιών μπορούν να αναπτυχθούν με την πάροδο του χρόνου μέσω της υπερσυνταγογράφησης φαρμάκων για τον πόνο ή της κατάχρησης συνταγογραφούμενων φαρμάκων. Συχνά οφείλονται σε προβλήματα αντιμετώπισης του πόνου που συνδέεται με χρόνιες ασθένειες ή χειρουργικές επεμβάσεις. Οι παρατεινόμενες διαταραχές ψυχικής υγείας, όπως η κατάθλιψη και το άγχος, παίζουν επίσης ρόλο στη σταδιακή ανάπτυξη εξάρτησης από ουσίες σε μεταγενέστερη περίοδο της ζωής.

Έλλειψη προσοχής στο πρόβλημα από την πλευρά των κυβερνήσεων

Η Έκθεση του INCB για το 2020 τονίζει ότι υπάρχει γενική έλλειψη προσοχής από την πλευρά των κυβερνήσεων στη χρήση ουσιών από γηραιότερα άτομα. Αυτό μεταφράζεται σε περιορισμένο αριθμό προγραμμάτων πρόληψης και θεραπείας εστιασμένων σε αυτήν την ηλικιακή ομάδα. Ταυτόχρονα, τα στοιχεία δείχνουν ότι η χρήση ναρκωτικών και οι θάνατοι που σχετίζονται με αυτά έχουν αυξηθεί μεταξύ των πιο ηλικιωμένων και ότι ο αριθμός των ηλικιωμένων που αναζητούν θεραπεία έχει επίσης αυξηθεί.

Οι γηραιότεροι χρήστες αντιμετωπίζουν συγκεκριμένα προβλήματα

Οι μεγαλύτεροι σε ηλικία χρήστες ουσιών έχουν διαφορετικό σύνολο χαρακτηριστικών και αντιμετωπίζουν συγκεκριμένα προβλήματα. Η πολυφαρμακία ή ανάμιξη πέντε ή περισσότερων φαρμάκων ημερησίως –είτε συνταγογραφούμενων είτε μη συνταγογραφούμενων είτε παράνομων– γίνεται όλο και μεγαλύτερο πρόβλημα μεταξύ των ηλικιωμένων. Αυτή η κατάχρηση κάνει τους γηραιότερους ιδιαίτερα ευάλωτους στην ανάπτυξη προβλημάτων υγείας, όπως αναπνευστικών προβλημάτων, εκφυλιστικών ασθενειών, ηπατικής νόσου, διαβήτη και χρόνιων προβλημάτων ψυχικής υγείας. Άλλες επιπτώσεις περιλαμβάνουν πτώσεις, τροχαία ατυχήματα και δυσκολία εκτέλεσης δραστηριοτήτων της καθημερινής ζωής, καθώς και απομόνωση και κατάθλιψη. Σε πολλές κοινότητες το στίγμα και η ντροπή, τα οικονομικά προβλήματα και ο φόβος της επίκρισης από άλλους μπορούν να οδηγήσουν σε κοινωνική απομόνωση και μοναξιά. Τέλος, οι πιο ηλικιωμένοι που χρησιμοποιούν ουσίες, ιδίως εκείνοι που αναμιγνύουν φάρμακα, διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο θανάτου από υπερβολική δόση, αυτοκτονία και ασθένεια.

Απαιτείται περισσότερη έρευνα και συλλογή δεδομένων για την ακριβή διάγνωση στα ηλικιωμένα άτομα

Η Έκθεση του INCB για το 2020 τονίζει ότι υπάρχουν τρεις αναγκαίοι τομείς παρέμβασης για την καταπολέμηση της χρήσης μεταξύ των πιο ηλικιωμένων: ενισχυμένη έρευνα και εκτεταμένη συλλογή δεδομένων, καταπολέμηση του στίγματος και φροντίδα κατάλληλη για την ηλικία. Για την καλύτερη διάγνωση της χρήσης ουσιών μεταξύ των ηλικιωμένων, απαιτείται κατάλληλη μέτρηση και παρακολούθηση της υγείας και της ευημερίας τους. Η χρήση ουσιών μεταξύ ηλικιωμένων έχει αποκληθεί «σιωπηρή επιδημία». Το INCB επαναλαμβάνει τη σημασία που έχει το να βρεθεί ο κρυφός αριθμός των μη διαγνωσμένων γηραιότερων

χρηστών και των σχετικών θανάτων, ώστε να μπορεί να διαμορφωθεί η κατάλληλη για την ηλικία θεραπεία και ολοκληρωμένη φροντίδα. Το INCB συνιστά:

- τα υφιστάμενα συστήματα παρακολούθησης να αξιοποιούνται στον μέγιστο βαθμό για την καλύτερη κατανόηση των αιτημάτων θεραπείας,
- τα συστήματα παρακολούθησης να επεκτείνονται σε συνταγογραφούμενα και μη συνταγογραφούμενα φάρμακα, ώστε να μειωθεί η πολλαπλή συνταγογράφηση και η πώληση συνταγών,
- το κοινό ανώτατο όριο ηλικίας των 65 ετών να αφαιρεθεί από τα γενικά συστήματα παρακολούθησης, ώστε να συμπεριληφθούν οι γηραιότεροι,
- οι χώρες να εξετάσουν τη χρήση καινοτόμων και νέων τεχνολογιών φροντίδας. Για παράδειγμα, η τηλεϊατρική και οι διαδικτυακοί πάροχοι υγειονομικής περίθαλψης θα μπορούσαν να παρέχουν υπηρεσίες για τη χρήση ουσιών σε ηλικιωμένους που ζουν σε αγροτικές περιοχές,
- το ιατρικό προσωπικό να εκπαιδεύεται, ώστε να είναι σε θέση να αναγνωρίζει με ακρίβεια τη χρήση ουσιών από ηλικιωμένους και να μπορεί να διακρίνει τα συμπτώματά της από παρόμοια συμπτώματα οφειλόμενα σε άλλες ασθένειες, καθώς και για να παρέχει κατάλληλη για την ηλικία φροντίδα,
- να παρέχεται εκπαίδευση με στόχο να αντιμετωπιστεί το στίγμα, να αρθούν τα εμπόδια ή η δυσκολία του κλινικού προσωπικού -για λόγους που σχετίζονται με την κουλτούρα και το περιβάλλον της κοινότητας- να διερευνά την κατάχρηση ναρκωτικών από ηλικιωμένους.

Θεραπευτικές προσεγγίσεις και συστάσεις προς τις κυβερνήσεις

Η Έκθεση του INCB τονίζει ότι η χρήση ουσιών μεταξύ των ηλικιωμένων πρέπει να αναγνωριστεί ως παγκόσμια πρόκληση για την υγεία. Μόνο τότε μπορεί να μειωθούν και να αντιμετωπιστούν η κατάχρηση ουσιών και το στίγμα σε αυτήν την ηλικιακή ομάδα. Απαιτείται συνηγορία και πρακτικές απαντήσεις για την εξάλειψη των στερεοτύπων και την αντιμετώπιση του στίγματος. Τα δημόσια πρόσωπα πρέπει να ενθαρρύνονται να μιλούν ανοιχτά για το θέμα, και οι ηλικιωμένοι πρέπει να συμμετέχουν στη δημιουργία μηνυμάτων για την καταπολέμηση του στίγματος στις κοινότητές τους και στον προσδιορισμό της σωστής προσέγγισης και του σωστού τόνου για τα μηνύματα.

Απαιτούνται εκπαιδευτικά προγράμματα και συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη. Τα προγράμματα θεραπείας πρέπει να ακολουθούν ολοκληρωμένη προσέγγιση και να εξετάζουν εξίσου τη σωματική υγεία, την ψυχική υγεία και την εξάρτηση από τα ναρκωτικά, προκειμένου να υποστηρίξουν μακροπρόθεσμα τους ηλικιωμένους. Τα κατάλληλα προσαρμοσμένα σε αυτήν την ηλικία προγράμματα θεραπείας πρέπει να προσανατολίζονται στην ικανότητα λειτουργικότητας και την ευημερία των ηλικιωμένων, και να περιλαμβάνουν τα μέλη της οικογένειας, δεδομένου ότι οι περισσότεροι ηλικιωμένοι προτιμούν τη φροντίδα στο σπίτι αντί σε γηροκομεία. Η Έκθεση του INCB υπογραμμίζει ότι τα στοχευμένα, ολοκληρωμένα προγράμματα θεραπείας που λαμβάνουν υπόψη την οικογενειακή φροντίδα μπορούν να εξοικονομήσουν πόρους και να μειώσουν την περιττή ταλαιπωρία.

Η πανδημία COVID-19 δυσχεραίνει τη διαθεσιμότητα ελεγχόμενων ουσιών για ιατρικούς και επιστημονικούς σκοπούς

Από τον Φεβρουάριο του 2020 τα lockdown, το κλείσιμο των συνόρων και τα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης που υιοθετήθηκαν από τις περισσότερες χώρες για τη μείωση της εξάπλωσης του ιού COVID-19 έχουν επηρεάσει την παγκόσμια αλυσίδα εφοδιασμού φαρμάκων. Λόγω της διακοπής στην παραγωγή βασικών δραστικών φαρμακευτικών συστατικών σε ορισμένες μεγάλες χώρες παραγωγής, καθώς και γενικών υλικοτεχνικών προβλημάτων, ο παγκόσμιος εφοδιασμός επηρεάστηκε αρνητικά.

Η αύξηση της ζήτησης για φάρμακα απαραίτητα για τη θεραπεία ασθενών με COVID-19 μείωσε περαιτέρω τη διαθεσιμότητα ορισμένων φαρμάκων που περιέχουν ελεγχόμενες ουσίες. Το INCB κατέγραψε αναφορές περί ελλείψεως φαρμάκων, όπως η φαιντανύλη και η μιδαζολάμη, σε ορισμένες χώρες. Αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην ανάγκη χορήγησής τους για την ανακούφιση του πόνου και με σκοπό την καταστολή σε ασθενείς που εισάγονται σε μονάδες εντατικής θεραπείας με COVID-19.

Για να αντιμετωπίσουν τη χαμηλότερη προσφορά και τη μεγαλύτερη ζήτηση, ορισμένες χώρες εφαρμόζουν μέτρα έκτακτης ανάγκης. Η αύξηση των εθνικών αποθεμάτων, η προσφυγή σε εναλλακτικά φάρμακα και η εφαρμογή προσωρινών απαγορεύσεων εξαγωγής ήταν μέτρα που εφαρμόστηκαν, γεγονός που με τη σειρά του οδήγησε σε άλλες χώρες στην έλλειψη ορισμένων φαρμάκων που περιέχουν ελεγχόμενες ουσίες.

Από τον Μάρτιο του 2020 το INCB έλαβε σειρά αιτημάτων από κυβερνήσεις για αύξηση των εκτιμήσεων που τις αφορούν σχετικά με τις νόμιμες ανάγκες τους σε ελεγχόμενες ουσίες, και περισσότερες χώρες έκαναν εγγραφή στο σύστημα έκδοσης αδειών εισαγωγής και εξαγωγής σε ηλεκτρονική μορφή αντί σε έντυπη.

Τα άτομα με διαταραχές ψυχικής υγείας και χρήσης ουσιών διατρέχουν κίνδυνο

Το INCB εφιστά ιδιαίτερα την προσοχή στο φαινόμενο διακοπής της θεραπείας και της παροχής υπηρεσιών σε άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας και χρήσης ουσιών. Ο ΠΟΥ διαπίστωσε ότι σε περισσότερες από 40 χώρες η παροχή τέτοιων υπηρεσιών διαταράχθηκε, συμπεριλαμβανομένων και σωτηρίων για τη ζωή υπηρεσιών σχετικών με καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Η έλλειψη πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες θεραπείας ως αποτέλεσμα της πανδημίας COVID-19 είναι εξαιρετικά ανησυχητική, καθώς η παρατεταμένη κοινωνική αποστασιοποίηση και η απορρέουσα κοινωνική απομόνωση προκαλούν μεγαλύτερη συναισθηματική πίεση σε άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας και διαταραχές χρήσης ουσιών, και μπορεί να αυξήσουν τον αριθμό των ατόμων που υποφέρουν από τέτοιες καταστάσεις.

Οι περιορισμοί στις μετακινήσεις με στόχο την ανάσχεση της εξάπλωσης της COVID-19 έχουν προκαλέσει σημαντικά προβλήματα στην πρόσβαση των χρηστών στις υπηρεσίες θεραπείας. Αυτό όχι μόνο αύξησε και επιδείνωσε τις διαταραχές χρήσης ναρκωτικών αλλά και τη γενικότερη υγεία των χρηστών. Χρήστες ηρωίνης που δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση σε θεραπεία υποκατάστασης οπιούχων αναφέρθηκε ότι

εμφάνισαν σοβαρά συμπτώματα στέρσης. Οι ελλείψεις σε ναρκωτικές ουσίες οδήγησαν σε εναλλακτικούς τρόπους λήψης, π.χ. με ένεση, η οποία ενέχει πρόσθετους κινδύνους εξάπλωσης λοιμωδών ασθενειών, όπως το HIV/AIDS και η ηπατίτιδα C.

Τα μέτρα που εισήγαγαν οι κυβερνήσεις για την καταπολέμηση της εξάπλωσης της COVID-19 έχουν επηρεάσει τις αγορές παράνομων ναρκωτικών. Οι εξελίξεις περιλαμβάνουν μείωση της διαθεσιμότητας των ναρκωτικών και αυξημένες τιμές. Επιπλέον, επηρεάζεται η ικανότητα επιβολής του νόμου, και ο τρόπος δράσης των διακινητών έχει αλλάξει.

Η έλλειψη ηρωίνης μπορεί να έχει οδηγήσει στην αντικατάστασή της με άλλες επικίνδυνες ουσίες. Ως αποτέλεσμα της έλλειψης ναρκωτικών, η καθαρότητα των τοπικών προμηθειών ναρκωτικών έχει μειωθεί, καθώς οι διακινητές προσθέτουν διογκωτικούς παράγοντες για να ικανοποιήσουν την επίμονα υψηλή ζήτηση. Νοθεύματα χρησιμοποιούνται επίσης για να αυξηθεί τεχνητά η εντύπωση καθαρότητας των ουσιών. Το πιο συνηθισμένο από αυτά είναι η φαιτανύλη και τα πολλά της ανάλογα, τα οποία θα μπορούσαν να αυξήσουν σημαντικά τα ποσοστά υπερβολικής δόσης και θανάτων.

Η κατανάλωση ναρκωτικών που συνήθως συνδέονται με τη νυχτερινή ζωή και τα πάρτι, όπως το «έκσταση», έχει μειωθεί, λόγω των περιορισμών στις συγκεντρώσεις και το κλείσιμο χώρων ως μέτρων για τον έλεγχο της πανδημίας.

Ανοικτές διαδικτυακές αγορές, το darknet, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ασφαλείς κρυπτογραφημένες εφαρμογές επικοινωνιών και διαδικτυακά φόρουμ φαίνεται να διαδραματίζουν σημαντικότερο ρόλο στην προμήθεια ναρκωτικών από τους χρήστες. Οι κατ' οίκον παραδόσεις, η μείωση των πρόσωπο με πρόσωπο συναλλαγών και η μικρότερη εξάρτηση από τα μετρητά ως μέθοδο πληρωμής φαίνεται να αποτελούν τάσεις στις ατομικές συναλλαγές.

Η σημασία του να συνεχιστεί η παροχή υπηρεσιών πρόληψης και θεραπείας

Το INCB ανησυχεί σχετικά με τις αναφορές περί διακοπής των υπηρεσιών θεραπείας για άτομα που χρησιμοποιούν ναρκωτικά σε πολλά μέρη του κόσμου, και ως αποτέλεσμα της πανδημίας COVID-19. Καλεί τις κυβερνήσεις να διασφαλίσουν τη συνεχή παροχή υπηρεσιών θεραπείας για τις ψυχικές ασθένειες και τις διαταραχές χρήσης ουσιών ως μέρος των βασικών υπηρεσιών. Το INCB συνιστά στις κυβερνήσεις να εξετάσουν τις υπάρχουσες βέλτιστες πρακτικές και να αναπτύξουν αποτελεσματικές στρατηγικές για να διασφαλίσουν ότι οι υπηρεσίες πρόληψης και επιστημονικά τεκμηριωμένης θεραπείας, αποκατάστασης, μεταθεραπευτικής φροντίδας και κοινωνικής επανένταξης συνεχίζουν να λειτουργούν.

Ο αποτελεσματικός έλεγχος των ναρκωτικών ως μέσο ενίσχυσης της ειρήνης και της ασφάλειας

Με το πρόσχημα του «πολέμου κατά των ναρκωτικών», οι πολιτικές σε ορισμένες χώρες οδήγησαν σε δυσανάλογες και υπερβολικά κατασταλτικές πρακτικές χωρίς σεβασμό στη νομότυπη διαδικασία και το κράτος δικαίου. Τέτοιες προσεγγίσεις έχουν συμβάλει στην αύξηση της βίας και των σχετικών ποσοστών θανάτου. Στην Έκθεσή του για το 2020, το INCB υπογραμμίζει ότι τα κράτη πρέπει να εφαρμόσουν μια

ολοκληρωμένη και ισορροπημένη προσέγγιση στις πρωτοβουλίες τους που σχετίζονται με τα ναρκωτικά. Οι προσεγγίσεις πρέπει να βασίζονται στην αρχή της αναλογικότητας των ποινών, της κοινής ευθύνης και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των ατομικών ελευθεριών και του κράτους δικαίου, για την επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης, ιδίως του Στόχου 16 (Πρώθηση ειρηνικών και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνιών για βιώσιμη ανάπτυξη, παροχή πρόσβασης στη δικαιοσύνη σε όλους και οικοδόμηση αποτελεσματικών, υπεύθυνων και χωρίς αποκλεισμούς θεσμών σε όλα τα επίπεδα). Τα κράτη ενθαρρύνονται να αντιμετωπίσουν τη σύνδεση μεταξύ εγκλημάτων που σχετίζονται με τα ναρκωτικά και άλλων μορφών οργανωμένου εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της διαφθοράς και άλλων εγκληματικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις για τον έλεγχο των ναρκωτικών, το έγκλημα και την αντιτρομοκρατική δράση.

Συνέχιση των διαβουλεύσεων με την κυβέρνηση του Αφγανιστάν σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 14α της Ενιαίας Σύμβασης του 1961 για τα Ναρκωτικά, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί

Στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων του INCB με την κυβέρνηση του Αφγανιστάν, βάσει των άρθρων 14 και 14α της σύμβασης του 1961, μια αντιπροσωπεία του Αφγανιστάν συμμετείχε στην 127η συνεδρίαση του INCB τον Φεβρουάριο του 2020. Ως αποτέλεσμα των διαβουλεύσεων, εντοπίστηκαν διάφοροι συγκεκριμένοι τομείς όπου απαιτείται οικονομική και/ή τεχνική βοήθεια από τη διεθνή κοινότητα, συμπεριλαμβανομένων οργάνων και εξειδικευμένων υπηρεσιών των Ηνωμένων Εθνών, και άλλων δωρητών και εταίρων. Οι τομείς περιγράφονται εκτενώς στην Έκθεση του 2020, και το INCB είναι έτοιμο να διευκολύνει περαιτέρω την υποστήριξη προς το Αφγανιστάν μέσω συνεχούς συνεργασίας με τα Ηνωμένα Έθνη και άλλους οργανισμούς, καθώς και με μέλη της διεθνούς κοινότητας γενικότερα. Το INCB τονίζει ότι οι προσπάθειες σταθεροποίησης της χώρας δεν θα είναι βιώσιμες χωρίς την αποτελεσματική αντιμετώπιση της εγχώριας παράνομης οικονομίας των ναρκωτικών.

Ανάγκη καθολικής τήρησης των διεθνών συμβάσεων για τα ναρκωτικά

Παρόλο που οι τρεις διεθνείς συμβάσεις για τον έλεγχο των ναρκωτικών παραμένουν μεταξύ των διεθνών εργαλείων που έχουν επικυρωθεί από τις περισσότερες χώρες, εξακολουθεί να υπάρχει περιορισμένος αριθμός χωρών, ιδίως στην Αφρική, την Ασία και την Ωκεανία, οι οποίες δεν έχουν ακόμη προσχωρήσει σε αυτές. Το INCB συνεχίζει να συνεργάζεται με αυτά τα κράτη με σκοπό να τα υποστηρίξει για να προσχωρήσουν σε αυτά τα σημαντικά εργαλεία χωρίς καθυστέρηση και για να διασφαλίσει την ολοκληρωμένη ενσωμάτωση των συμβάσεων στο εθνικό δίκαιο. Το INCB ενθαρρύνει χώρες που δεν το έχουν πράξει ακόμη να κάνουν θετικά βήματα προς την ένταξη στις τρεις συμβάσεις για τον έλεγχο των ναρκωτικών.

Χρήση μεθαμφεταμίνης, οπιοειδών και θάνατοι από υπερβολική δόση

Το INCB διαπιστώνει ένα συνεχιζόμενο πρόβλημα χρήσης μεθαμφεταμίνης και συνθετικών οπιοειδών, και σχετιζόμενων θανάτων από υπερβολική δόση. Τον περασμένο χρόνο ο αριθμός των θανάτων από υπερβολική δόση παράνομων ναρκωτικών, ειδικά φαιντανύλης και μεθαμφεταμίνης, αυξήθηκε στη Βόρεια

Αμερική και σε ορισμένες άλλες περιοχές του κόσμου. Η Έκθεση σημειώνει ότι αυτή η κρίση επιδεινώθηκε περαιτέρω από την πανδημία COVID-19, η οποία αναμένεται να συμβάλει στην αύξηση του αριθμού των ατόμων που αντιμετωπίζουν ψυχικές διαταραχές και διαταραχές χρήσης ουσιών, καθώς και στην αύξηση της κατάθλιψης, του άγχους, του τραύματος και πένθους. Το INCB ενθαρρύνει και πάλι τις κυβερνήσεις να συνεργαστούν με αξιωματούχους δημόσιας υγείας, φαρμακοποιούς και γιατρούς, κατασκευαστές και διανομείς, ενώσεις προστασίας καταναλωτών και υπηρεσίες επιβολής του νόμου, για να προωθήσουν την αγωγή της κοινότητας σχετικά με τους κινδύνους που συνδέονται με την ακατάλληλη χρήση συνταγογραφούμενων φαρμάκων, παράνομων συνθετικών οπιοειδών και μεθαμφεταμίνης, καθώς και για να λάβουν μέτρα μείωσης της χρήσης τους και του κινδύνου υπερδοσολογίας.

Μη ιατρική χρήση κάνναβης

Το INCB εξακολουθεί να ανησυχεί για μέτρα που έχουν ληφθεί ή δρομολογηθεί σε ορισμένες χώρες για τη νομιμοποίηση της κάνναβης. Σε στενό διάλογο με τα κράτη το INCB επανέλαβε τις θεμελιώδεις διατάξεις της Ενιαίας Σύμβασης του 1961 για τα Ναρκωτικά, όπως τροποποιήθηκε, της Σύμβασης του 1971 για τις Ψυχοτρόπους Ουσίες και της Σύμβασης του 1988 για την Καταπολέμηση της Παράνομης Διακίνησης Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών. Το INCB τόνισε την ανάγκη λήψης νομοθετικών και διοικητικών μέτρων που περιορίζουν την παραγωγή κάνναβης, την παρασκευή, την εξαγωγή, την εισαγωγή, τη διανομή, το εμπόριο, τη χρήση και την κατοχή της αποκλειστικά για ιατρικούς και επιστημονικούς σκοπούς.

Συλλογικές προσεγγίσεις στην ορολογία των ναρκωτικών

Η πρόοδος στην επιστήμη και οι εξελισσόμενες κοινωνικές προσεγγίσεις στον έλεγχο των ναρκωτικών έχουν αλλάξει τη σχετική με τα ναρκωτικά ορολογία που χρησιμοποιήθηκε από την έναρξη ισχύος των συμβάσεων ελέγχου των ναρκωτικών. Το INCB σημειώνει ότι η ορολογία που χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη, οι διακυβερνητικοί οργανισμοί, τα πανεπιστημιακά ιδρύματα και η κοινωνία των πολιτών, ιδίως σε ό,τι αφορά την πρόληψη, τη θεραπεία και την αποκατάσταση, έχει αλλάξει με την πάροδο του χρόνου.

Το INCB υπογραμμίζει τη σημασία της απόφασης 61/11 της Επιτροπής του ΟΗΕ για τα Ναρκωτικά με τίτλο «Πρώθηση μη στιγματιστικών στάσεων για τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας, της πρόσβασης και της παροχής υπηρεσιών υγείας, φροντίδας και κοινωνικής πρόνοιας για τους χρήστες ναρκωτικών». Η προσεκτική χρήση της ορολογίας μπορεί να βοηθήσει στην πρόληψη του στιγματισμού της χρήσης ναρκωτικών και της εξάρτησης, και να προωθήσει την πλήρη προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Το INCB στην Ετήσια Έκθεσή του καλεί τις κυβερνήσεις να εξετάζουν συνεχώς την ορολογία που χρησιμοποιούν για τα ναρκωτικά για τυχόν αμφισημίες ή πιθανές στιγματιστικές επιπτώσεις, οι οποίες ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στην ικανότητα της διεθνούς κοινότητας να συνεργάζεται αποτελεσματικά και να αντιμετωπίζει από κοινού το παγκόσμιο πρόβλημα των ναρκωτικών. Το INCB υπογραμμίζει ότι η διεθνής συνεργασία για τον έλεγχο των ναρκωτικών απαιτεί συλλογική κατανόηση των κοινών προκλήσεων, καθώς και κοινή ορολογία για την περιγραφή διάφορων πτυχών του παγκόσμιου προβλήματος των ναρκωτικών.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ 2020 ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΔΡΟΜΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

Υπαγωγή σε έλεγχο μιας πρόδρομης ουσίας της αμφεταμίνης και της μεθαμφεταμίνης

Ακολουθώντας τη σύσταση του INCB, η Επιτροπή του ΟΗΕ για τα Ναρκωτικά αποφάσισε τον Μάρτιο του 2020 να τοποθετήσει την ουσία MAPA*, μια πρόδρομη ουσία της αμφεταμίνης και της μεθαμφεταμίνης, στον Πίνακα I της Σύμβασης του 1988. Όπως και οι δύο συγγενείς χημικές ουσίες, το APAA* και το APAA*, οι οποίες είχαν ήδη τεθεί υπό έλεγχο, το MAPA δεν έχει γνωστές νόμιμες χρήσεις, εκτός από την περιορισμένη χρήση της για έρευνα, και μπορεί να χαρακτηριστεί ως πρόδρομη συνθετική ουσία.

Τον Νοέμβριο του 2020 η απόφαση αυτή τέθηκε σε ισχύ για τα κράτη που έχουν προσχωρήσει στη σύμβαση και αύξησε τον αριθμό των πρόδρομων ουσιών που ελέγχονται διεθνώς στις 30. Αρκετές κυβερνήσεις έχουν ήδη θεσπίσει εθνική νομοθεσία για την εφαρμογή της απόφασης και έχουν λάβει διάφορα μέτρα για την ενίσχυση των εθνικών τους συστημάτων ελέγχου των πρόδρομων ουσιών.

Οι κατασχέσεις πρόδρομων ουσιών υπό διεθνή έλεγχο είναι μικρότερες από τις ποσότητες κατασχεθέντων ναρκωτικών

Οι κατασχέσεις πρόδρομων ουσιών των περισσότερων ναρκωτικών παραμένουν σταθερές ή και μειώνονται. Αυτό επιδεινώνει την τάση που παρατηρήθηκε τα προηγούμενα χρόνια, οι ποσότητες των πρόδρομων ουσιών που κατάσχονταν να υπολείπονται των κατασχεμένων ποσοτήτων ναρκωτικών, ιδίως μεθαμφεταμίνης, και υποδηλώνει μια στροφή σε πιθανές εναλλακτικές λύσεις έναντι των παραδοσιακών, ελεγχόμενων χημικών ουσιών. Ταυτόχρονα, υπάρχουν ελπιδοφόρες ενδείξεις ότι ενισχύεται η ικανότητα των αρχών επιβολής του νόμου σε όλο τον κόσμο να εντοπίζουν και να κατάσχουν αυτές τις ουσίες. Αυτό αποδεικνύεται από κατασχέσεις μιας πρόδρομης συνθετικής ουσίας της μεθαμφεταμίνης, που τέθηκε πρόσφατα υπό διεθνή έλεγχο στο Βιετνάμ, από την κατάσχεση εναλλακτικών παραγόντων ακετυλίωσης σε χώρες της Δυτικής Ασίας, καθώς και εναλλακτικών πρόδρομων ουσιών της φαιντανύλης στο Μεξικό.

Εναλλακτικές χημικές ουσίες εξαπλώνονται ευρέως – απαιτείται κοινή παγκόσμια δράση

Η χρήση μη υπαγόμενων σε διεθνή έλεγχο χημικών ουσιών, συνθετικών πρόδρομων ουσιών και προ-πρόδρομων ουσιών ως εναλλακτική λύση έναντι ελεγχόμενων πρόδρομων ουσιών σε όλες τις κατηγορίες ναρκωτικών, υπογραμμίζει την ανάγκη για κοινή παγκόσμια δράση. Υπάρχουν διαθέσιμα εργαλεία, και η ευρύτερη χρήση τους από τις κυβερνήσεις μπορεί να βοηθήσει στην ανακάλυψη τέτοιων ουσιών και να επιταχύνει την ανταλλαγή κρίσιμων πληροφοριών. Ωστόσο, η εφαρμογή τους πρέπει να είναι παγκόσμια.

*Με λατινικό αλφάβητο στο κείμενο.

Το INCB ανέλαβε διάφορες πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένης μιας κριτικής ανάλυσης πιθανών προσεγγίσεων για την αντιμετώπιση του πολλαπλασιασμού αυτών των ουσιών και της έναρξης διαβουλεύσεων με τα κράτη μέλη για την επίτευξη συναίνεσης επί του θέματος.

Σημειώνεται κάποια πρόοδος στην αντιμετώπιση του εμπορίου που διευκολύνεται από το διαδίκτυο – αλλά πρέπει να γίνουν περισσότερα

Οι κυβερνήσεις έλαβαν μέτρα για να αντιμετωπίσουν το ζήτημα της καταχώρισης πρόδρομων ουσιών και εξοπλισμού που χρησιμοποιείται για παράνομες δραστηριότητες οι οποίες συνδέονται με τα ναρκωτικά σε διαδικτυακές πλατφόρμες που χρησιμοποιούνται μεταξύ επιχειρήσεων (B2B). Οι προσεγγίσεις που ακολουθήθηκαν κυμαίνονταν από πρωτοβουλίες ευαισθητοποίησης που αφορούσαν τις επιχειρήσεις μέχρι νομοθετικές αλλαγές που απαιτούσαν υποχρεωτική εγγραφή για την καταχώριση πρόδρομων χημικών. Ωστόσο, η συνεχιζόμενη καταχώριση σε κάποιες πλατφόρμες ορισμένων διεθνώς ελεγχόμενων πρόδρομων ουσιών, καθώς και ορισμένων πρόδρομων ουσιών που δεν ελέγχονται αλλά έχουν λίγη ή καθόλου νόμιμη χρήση, δείχνει την ανάγκη για περισσότερη δουλειά σε αυτόν τον τομέα.

Ο αντίκτυπος του COVID-19 στις νόμιμες και παράνομες δραστηριότητες που σχετίζονται με πρόδρομες ουσίες

Η παγκόσμια πανδημία COVID-19 πλήττει προσωρινά το νόμιμο εμπόριο πρόδρομων ουσιών. Ο αντίκτυπος στο εμπόριο οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη γενική αναστάτωση της διεθνούς κυκλοφορίας εμπορευματικών φορτίων. Δύο λόγοι ανησυχίας με μακροχρόνιες επιπτώσεις είναι: πρώτον, η προσαρμοσμένη παραγωγή χημικών ενδιάμεσων δραστικών φαρμακευτικών συστατικών που μπορεί να είναι άμεσοι πρόδρομοι ναρκωτικών ή ψυχοτρόπων ουσιών ως αποτέλεσμα κυβερνητικών προσπαθειών να αποφευχθεί η διακοπή της αλυσίδας εφοδιασμού στο μέλλον. Δεύτερον, η στόχευση από διακινητές παρασκευαστριών εταιρειών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες λόγω της πανδημίας.

Η πανδημία της νόσου του κορονοϊού (COVID-19) σήμαινε ότι έπρεπε να υιοθετηθούν καινοτόμοι τρόποι λειτουργίας, ώστε αυτοί να παραμείνουν αποτελεσματικοί και αποδοτικοί στην αντιμετώπιση χημικών ουσιών που χρησιμοποιούνται στην παράνομη παρασκευή ναρκωτικών. Στον πρόλογό του στην Έκθεση για τις Πρόδρομες Ουσίες, ο Πρόεδρος του INCB επαινεί τις πρωτοβουλίες που πήραν οι κυβερνήσεις για να διασφαλίσουν ότι δεν θα υπάρξουν εκτεταμένες διακοπές στην προμήθεια πρόδρομων ουσιών για νόμιμους σκοπούς. Το INCB αντέδρασε παρέχοντας βοήθεια στις κυβερνήσεις με «εικονικό» ή «υβριδικό» τρόπο, μετατρέποντας την κρίση σε ευκαιρία λειτουργίας με πιο έξυπνο τρόπο. Ο Πρόεδρος του INCB σημείωσε ότι η μελλοντική πορεία θα είναι ακόμη πιο προσανατολισμένη στην τεχνολογία - όπως με τη διαδικτυακή πλατφόρμα επικοινωνίας PICS και την εκτεταμένη διαδικτυακή εκπαίδευση στο πλαίσιο του προγράμματος Παγκόσμια Ταχεία Απαγόρευση Επικίνδυνων Ουσιών και της πρωτοβουλίας INCB Learning.

Παγκόσμιες τάσεις: Η ανάλυση επηρεάζεται από περιορισμούς στις αναφορές

Η υποβολή αναφορών από τις κυβερνήσεις στο INCB το 2019 ενδέχεται να έχει επηρεαστεί από την πανδημία COVID-19, αλλά μια πληρέστερη και πιο διεξοδική ανάλυση των παγκόσμιων τάσεων για τις πρόδρομες ουσίες θα απαιτήσει πιο λεπτομερείς αναφορές, ιδίως σχετικά με τις περιστάσεις των κατασχέσεων και την εικαζόμενη προέλευση ή τα σημεία εκτροπής των εμπλεκόμενων ουσιών. Ταυτόχρονα, οι ποιοτικές και ποσοτικές βελτιώσεις στην ανταλλαγή πληροφοριών έχουν αποδώσει απτά αποτελέσματα, συσχετίζοντας μεταξύ τους κρατικές κατασχέσεις, ώστε να αντικατοπτρίζεται η συνεχιζόμενη δράση ομάδων διακίνησης επί αρκετά χρόνια.

Οι κυβερνήσεις θα χρησιμοποιήσουν πλήρως τις διατάξεις του άρθρου 12 της Σύμβασης του 1988

Με την εκτροπή από τα νόμιμα εμπορικά κανάλια να είναι πλέον ως επί το πλείστον εγχώρια, η αυξημένη έμφαση στους εγχώριους ελέγχους θα βοηθήσει να παρεμποδιστούν οι προσπάθειες των διακινητών να στοχεύσουν νόμιμους παρασκευαστές χημικών ουσιών και φαρμακευτικών προϊόντων, προκειμένου να αποκτήσουν χημικές ουσίες για παράνομους σκοπούς. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για να αποτραπούν οι διακινητές από το να προσεγγίσουν νόμιμους παρασκευαστές με στόχο την προσαρμοσμένη παρασκευή προ-πρόδρομων ή χημικών ενδιάμεσων διαφόρων συνθετικών ναρκωτικών, όπως η φαιντανύλη και οι αμφεταμίνες. Η έλλειψη κατανόησης της πιθανής εγχώριας αγοράς για τέτοιες προσαρμοσμένες συνθέσεις, καθώς και η έλλειψη εσωτερικών ελέγχων σε αυτήν, παρά τον διεθνή έλεγχο, υπονομεύει τον σκοπό αυτού του ελέγχου.

ΚΥΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΤΟΥ INCB ΓΙΑ ΤΟ 2020

ΑΦΡΙΚΗ

Αυξανόμενος αριθμός χωρών στην περιοχή της Αφρικής ήδη επιτρέπει ή σχεδιάζει να επιτρέψει την καλλιέργεια κάνναβης για ιατρικούς σκοπούς. Από αυτές τις χώρες ορισμένες προτίθενται μόνο να εξαγουν κάνναβη, αλλά δεν επιτρέπουν την εγχώρια ιατρική χρήση, ενώ άλλες επιτρέπουν τη χρήση κάνναβης για ιατρικούς σκοπούς στο εσωτερικό τους.

Πολλά μέρη της Αφρικής αντιμετωπίζουν συνεχιζόμενο πρόβλημα παράνομης παρασκευής και χρήσης τραμαδόλης. Χώρες στη Βόρεια και Κεντρική Αφρική συνεχίζουν να αναφέρουν κατασχέσεις παράνομα παρασκευασμένης τραμαδόλης, ενός συνθετικού οπιούχου που δεν υπόκειται σε διεθνή έλεγχο.

Πολλές χώρες στην περιοχή της Αφρικής δεν συλλέγουν συστηματικά δεδομένα σχετικά με τη χρήση ναρκωτικών ή τη διαθεσιμότητα ελεγχόμενων ουσιών για ιατρική χρήση και χρειάζεται να θέσουν σε εφαρμογή συστήματα και διαδικασίες για την καλύτερη αντιμετώπιση των σχετικών με τα ναρκωτικά προβλημάτων τους.

ΑΜΕΡΙΚΗ

Κεντρική Αμερική και Καραϊβική

Η διαφθορά, η βία και η κοινωνική και πολιτική αστάθεια παραμένουν σοβαρά ζητήματα στην Κεντρική Αμερική και την Καραϊβική. Η διακίνηση ναρκωτικών και άλλοι τύποι διασυνοριακών εγκλημάτων, συμπεριλαμβανομένων αυτών που εμπλέκουν *maras* (συμμορίες δρόμου), εξακολουθούν να αποτελούν αιτία διαφθοράς, βίας και κοινωνικής και πολιτικής αστάθειας σε υποβαθμισμένες περιοχές.

Περιοριστικά μέτρα που εφαρμόστηκαν από κυβερνήσεις της περιοχής για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 οδήγησαν σε μειωμένη διακίνηση ναρκωτικών. Οι κατασχέσεις κοκαΐνης αυξήθηκαν το 2019 σε αρκετές χώρες της περιοχής, συμπεριλαμβανομένων της Κόστα Ρίκα, της Νικαράγουας και του Παναμά, σε σύγκριση με το 2018. Τα περιοριστικά συνοριακά μέτρα που εφαρμόστηκαν το 2020 από τις κυβερνήσεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, έχουν οδηγήσει σε σημαντική μείωση ή διατάραξη της διακίνησης ναρκωτικών αεροπορικώς και δια ξηράς. Οι προσπάθειες μεταφοράς κοκαΐνης δια θαλάσσης μέσω της περιοχής συνεχίζονται.

Παρακολούθηση συνθετικών ναρκωτικών και νέων ψυχοδραστικών ουσιών. Τα συνθετικά ναρκωτικά και οι νέες ψυχοδραστικές ουσίες που είναι διαδεδομένες στη Λατινική Αμερική και την Καραϊβική την τελευταία δεκαετία, δικαιολογούν τώρα το ίδιο επίπεδο παρακολούθησης με την κάνναβη, την κοκαΐνη και άλλες ναρκωτικές ουσίες που υπόκεινται σε διεθνή έλεγχο, όπως αποδεικνύεται από την κατάσχεση 16,9 τόνων αμφεταμίνης στη Γουατεμάλα το 2019. Η κατασχεθείσα ουσία φέρεται να προοριζόταν για τοπικές αγορές και το Μεξικό.

Βόρεια Αμερική

Τα περιστατικά υπερδοσολογίας και οι θάνατοι από ναρκωτικά συνεχίζουν να τροφοδοτούν μια κρίση ναρκωτικών στην περιοχή. Οι θάνατοι από χρήση παράνομων ναρκωτικών αυξήθηκαν στη Βόρεια Αμερική το 2020, με τη διακίνηση και τη χρήση φαιτανύλης, κοκαΐνης και μεθαμφεταμίνης να βρίσκονται σε άνοδο. Η πανδημία COVID-19 επηρέασε την ικανότητα της Βόρειας Αμερικής να ανταποκρίνεται στα προβλήματα χρήσης ναρκωτικών και να παρέχει επαρκή θεραπεία σε άτομα που κάνουν χρήση, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε φάρμακα για τις διαταραχές χρήσης οπιοειδών. Η απειλή των οπιοειδών συνεχίζει να βρίσκεται σε επιδημικά επίπεδα, με την τοξικότητα των παράνομα παρασκευασμένων ναρκωτικών να αυξάνεται. Η πανδημία COVID-19 έχει επιτείνει την ευαλωτότητα των χρηστών σε αρνητικές συνέπειες για την υγεία τους, και ο μεγαλύτερος βαθμός ανησυχίας σχετίζεται με την προμήθεια και την ποιότητα των ναρκωτικών, τον βαθμό επιμόλυνσής τους, τη δραστικότητα και το κόστος τους.

Οι πρωτοβουλίες λήψης μέτρων νομιμοποίησης της κάνναβης και αποποινικοποίησής της στη Βόρεια Αμερική συνεχίζονται και διαμορφώνουν την αγορά της κάνναβης στην περιοχή. Τοπικές και εθνικές κυβερνήσεις στην περιοχή έλαβαν μέτρα για τη νομιμοποίηση και αποποινικοποίηση της χρήσης κάνναβης για μη ιατρικούς σκοπούς. Πρόσθετα μέτρα αποποινικοποίησης ναρκωτικών που σχετίζονται με άλλες παράνομες ουσίες, όπως η φιλοκυβίνη, εγκρίθηκαν στο Όρεγκον και την Ουάσιγκτον DC. Στο Μεξικό στα τέλη του 2020 συνέχισε να προωθείται μέσω του Κογκρέσου σχέδιο νόμου για την τροποποίηση των ρυθμίσεων της χώρας σχετικά με την κάνναβη, ώστε να επιτρέπεται η κατανάλωση από ενήλικες για μη ιατρικούς σκοπούς.

Οι πολιτικές και οι προσεγγίσεις του Μεξικού για τον έλεγχο των ναρκωτικών είναι περισσότερο εστιασμένες στη δημόσια υγεία. Ο έλεγχος των ναρκωτικών στο Μεξικό εξακολούθησε να μετασχηματίζεται το 2020, μέσω της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Ανάπτυξης για την περίοδο 2019-2024, καθώς και της υιοθέτησης νέων πολιτικών που έχουν σχεδιαστεί για να ακολουθούν μια προσέγγιση πρόληψης και ανταπόκρισης στις ανάγκες των ευάλωτων πληθυσμών, ιδίως των κρατουμένων, των γυναικών, των εφήβων και άλλων ομάδων που επηρεάζονται δυσανάλογα από τη χρήση ναρκωτικών και τα σχετιζόμενα θέματα υγείας.

Νότια Αμερική

Η πανδημία COVID-19 επηρέασε τις οδούς διακίνησης και τις τεχνικές μικροδιακίνησης, καθώς και την προσφορά και ζήτηση ελεγχόμενων ουσιών στη Νότια Αμερική. Καθώς επιβλήθηκαν περιορισμοί για την COVID-19 στην περιοχή, οι εγκληματικές οργανώσεις απέδειξαν και πάλι την ικανότητά τους να προσαρμόζονται σε νέες συνθήκες. Ενώ η πρόσβαση σε ελεγχόμενες ουσίες περιορίστηκε και οι τιμές ναρκωτικών όπως η κοκαΐνη αυξήθηκαν γρήγορα, τα δίκτυα παράνομης διακίνησης αναζήτησαν εναλλακτικές οδούς και τεχνικές παραγωγής για να διατηρήσουν τις επιχειρήσεις τους ενεργές. Οι οργανωμένες εγκληματικές ομάδες που ελέγχουν περισσότερους πόρους ήταν σε καλύτερη θέση να προβλέψουν και να ξεπεράσουν τις επιπτώσεις του lockdown.

Το συνολικό δυναμικό παραγωγής κοκαΐνης στην Κολομβία αυξήθηκε κατά 1,5% το 2019, παρά τη μείωση των καλλιεργούμενων εκτάσεων θάμνου κόκας. Αυτή η αύξηση μπορεί να αποδοθεί σε βελτιώσεις στις τεχνικές καλλιέργειας, οι οποίες οδήγησαν σε αύξηση του μεγέθους της συγκομιδής φύλλων κόκας και σε υψηλότερη απόδοση των εκτάσεων παραγωγής κοκαΐνης.

Υπάρχει έλλειψη επίσημων δεδομένων σχετικά με τις περιοχές παράνομης καλλιέργειας κόκας στο Περού από το 2017. Η απουσία επικαιροποιημένων στοιχείων εμποδίζει τη συνολική αξιολόγηση των τάσεων καλλιέργειας κόκας στην περιοχή των Άνδεων. **Το INCB εκφράζει την ανησυχία του σχετικά με την έλλειψη μετρήσεων για τις εκτάσεις όπου καλλιεργείται παράνομα ο θάμνος κόκας στο Περού κατά τη διάρκεια του 2018 και του 2019, και προτρέπει τη χώρα να ολοκληρώσει και να παρουσιάσει τις μελέτες για τα έτη κατά τα οποία υπάρχει κενό.**

Η παρασκευή και η παρουσία συνθετικών ναρκωτικών αυξάνεται στη Νότια Αμερική, ιδίως στη Χιλή. Αναμένεται ότι η οικονομική κρίση που προκλήθηκε από την πανδημία COVID-19 θα μετακινήσει τα πρότυπα χρήσης και διακίνησης ναρκωτικών προς φθηνότερες και πιο εθιστικές ουσίες. Το Χιλιανό Παρατηρητήριο για τα Ναρκωτικά έχει αναφερθεί σε πιθανή αύξηση της παράνομης αγοράς συνθετικών ναρκωτικών, που είναι φθηνότερα στην παραγωγή και ευκολότερα στη μεταφορά και τη διανομή. Αυτό συμβαίνει σε μια εποχή όπου η παρουσία συνθετικών ναρκωτικών, όπως το «έκσταση», γίνεται πιο εμφανής στην περιοχή.

Ρύθμιση της χρήσης κάνναβης για ιατρικούς και επιστημονικούς σκοπούς

Η Επιτροπή είναι ενήμερη για πολλές πρωτοβουλίες στην περιοχή με στόχο τη ρύθμιση της χρήσης κάνναβης για ιατρικούς και επιστημονικούς σκοπούς. Η Επιτροπή επαναλαμβάνει την άποψή της ότι, ενώ η καλλιέργεια, η παραγωγή και η χρήση κάνναβης για ιατρικούς σκοπούς επιτρέπονται από τη Σύμβαση του 1961, όπως τροποποιήθηκε, τέτοιες δραστηριότητες πρέπει να διεξάγονται κατά τρόπο συμβατό με τα άρθρα 23 και 28 της εν λόγω Σύμβασης.

Στην Ουρουγουάη παρατηρείται αύξηση του αριθμού των τακτικών και συχνών χρηστών κάνναβης, και πάνω από το ένα τρίτο αυτών θεωρείται ότι είναι εξαρτημένοι. Σύμφωνα με εθνικές εκθέσεις, η μέση ηλικία πρώτης επαφής με την κάνναβη έχει αυξηθεί στα 20 χρόνια, ενώ σε συνολικά 53.399 άτομα επιτρέπεται η πρόσβαση στην κάνναβη μέσω εγκεκριμένων διαδικασιών. Ωστόσο, η Παγκόσμια Έκθεση για τα Ναρκωτικά του 2020 σημείωσε ότι ο αριθμός των χρηστών που έχουν πρόσβαση στην κάνναβη μέσω εγκεκριμένων διαδικασιών εξακολουθεί να αντιπροσωπεύει ένα μικρό ποσοστό των χρηστών κάνναβης στη χώρα. **Το INCB εκφράζει την ανησυχία του σχετικά με την αύξηση της εξάρτησης από την κάνναβη, η οποία αναφέρεται από την κυβέρνηση της Ουρουγουάης, και θέλει να επαναλάβει ότι τα μέτρα νομιμοποίησης ή οι κανονισμοί που επιτρέπουν τη χρήση οποιασδήποτε ελεγχόμενης ουσίας, συμπεριλαμβανομένης της κάνναβης, για μη ιατρικούς σκοπούς δεν συνάδουν με τις υποχρεώσεις των κρατών μελών.**

Στη Βραζιλία εκδόθηκε από το Υπουργείο Υγείας η απόφαση 03/2020, η οποία επιτρέπει σε θεραπευτικές κοινότητες να παρέχουν θεραπεία σε εφήβους που πάσχουν από διαταραχή χρήσης ναρκωτικών. Σύμφωνα με μια εθνική μελέτη του 2017, το 95% αυτών των θεραπευτικών κοινοτήτων χρησιμοποιούν μη τεκμηριωμένες προσεγγίσεις για τη θεραπεία των ασθενών. Τον Ιούνιο του 2019 η κυβέρνηση ενέκρινε έναν νόμο που επιτρέπει την υποχρεωτική νοσηλεία των χρηστών ναρκωτικών. Σύμφωνα με τον νέο νόμο, η θεραπεία ασθενών που πάσχουν από διαταραχές χρήσης ναρκωτικών θα μπορεί να πραγματοποιηθεί χωρίς τη συγκατάθεση του ασθενούς. **Η Επιτροπή αποθαρρύνει τη χρήση υποχρεωτικής θεραπείας για την αποκατάσταση ασθενών που πάσχουν από διαταραχές χρήσης ναρκωτικών και καλεί την κυβέρνηση της Βραζιλίας να θέσει σε εφαρμογή υπηρεσίες τεκμηριωμένης θεραπείας εθελούσιας συμμετοχής με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα των ασθενών.**

ΑΣΙΑ

Ανατολική και Νοτιοανατολική Ασία

Συνεχής αύξηση της παράνομης παραγωγής, διακίνησης και χρήσης συνθετικών ουσιών· αυξάνεται η καθαρότητα. Η Επιτροπή εκφράζει την ανησυχία της για τη συνεχιζόμενη αύξηση της παράνομης παρασκευής, διακίνησης και χρήσης συνθετικών ναρκωτικών, ιδίως μεθαμφεταμίνης, που εντοπίζονται ολοένα και περισσότερο σε καθαρότερες μορφές στην Ανατολική και Νοτιοανατολική Ασία. Το πρόβλημα των ναρκωτικών είχε σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ασφάλεια και την οικονομία για τις χώρες της περιοχής. **Το INCB καλεί τις χώρες της περιοχής να αναλάβουν περαιτέρω δράση σε εγχώριο και περιφερειακό επίπεδο για να αντιμετωπίσουν αυτήν την ανησυχητική κατάσταση.**

Η απόφαση που έλαβε η Κίνα το 2019 να θέσει σε έλεγχο, ως γενική κατηγορία, ουσίες που σχετίζονται με τη φαιντανύλη φαίνεται να οδήγησε στην απότομη πτώση της ποσότητας αυτών των ουσιών με φερόμενη κινεζική προέλευση που κατασχέθηκαν παγκοσμίως. Φαίνεται ότι για τον λόγο αυτόν οι διακινητές, προκειμένου να παράγουν τις παραπάνω ουσίες, προχώρησαν στη χρήση πρόδρομων ουσιών της φαιντανύλης. Απαιτείται μεγαλύτερη συνεργασία για την αποτελεσματική αντιμετώπιση αυτής της πρόκλησης που αφορά τη διακίνηση. **Η περιφερειακή συνεργασία και οι αποτελεσματικοί ρυθμιστικοί μηχανισμοί, καθώς και η διαχείριση και ο έλεγχος των συνόρων, και η ικανότητα των εγκληματολογικών εργαστηρίων όσον αφορά τις πρόδρομες και άλλες χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται συχνά στην παράνομη παρασκευή ναρκωτικών, εξακολουθούν να έχουν ιδιαίτερη σημασία στην περιοχή.**

Δεδομένα σχετικά με τη συνολική επικράτηση της χρήσης ναρκωτικών και τα επιστημονικά τεκμηριωμένα προγράμματα θεραπείας της εξάρτησης από τα ναρκωτικά εξακολουθούν να λείπουν από πολλές χώρες. Ειδικότερα, λόγω της πανδημίας COVID-19 πρέπει να δοθούν προσοχή και πόροι στη συνεχιζόμενη προσπάθεια πρόληψης και θεραπείας της χρήσης ναρκωτικών, για να διατηρηθεί η πρόοδος που έχει σημειωθεί και να προληφθεί η αύξηση της ευαλωτότητας στον πληθυσμό της περιοχής.

Οι ενέργειες ελέγχου των ναρκωτικών πρέπει να συμμορφώνονται με το κράτος δικαίου και τα πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Το INCB έχει επανειλημμένα εκφράσει την ανησυχία του για σοβαρές παραβιάσεις των ανθρώπινων δικαιωμάτων, ιδίως όσον αφορά εξωδικαστικές ενέργειες που γίνονται στο πλαίσιο υποτιθέμενων επιδιώξεων του ελέγχου των ναρκωτικών. Αυτές οι παραβιάσεις αντιβαίνουν σε διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα και δεν συνάδουν με τις υποχρεώσεις των κυβερνήσεων βάσει των τριών διεθνών συμβάσεων ελέγχου των ναρκωτικών. **Το INCB υπενθυμίζει σε όλες τις κυβερνήσεις ότι εξωδικαστικές ενέργειες που υποτίθεται ότι αναλαμβάνονται για την επιδίωξη στόχων του ελέγχου των ναρκωτικών δεν συνάδουν με τις υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο των τριών διεθνών συμβάσεων ελέγχου των ναρκωτικών.** Όλα τα μέτρα που λαμβάνονται για τη συμμόρφωση με αυτές τις υποχρεώσεις πρέπει να διέπονται από πλήρη σεβασμό των κανόνων δικαίου και της νομότυπης διαδικασίας.

Νότια Ασία

Η Νότια Ασία αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις που σχετίζονται με τα ναρκωτικά, συμπεριλαμβανομένης της αυξημένης διακίνησης ηρωίνης και μεθαμφεταμίνης. Κατά την περίοδο αναφοράς αναφέρθηκε μετάβαση από τη διακίνηση ναρκωτικών ουσιών στη διακίνηση συνθετικών ουσιών, συμπεριλαμβανομένων διεγερτικών τύπου αμφεταμίνης και χημικών πρόδρομων ουσιών. Η μεθαμφεταμίνη παραμένει το κύριο ναρκωτικό που προκαλεί ανησυχία σε πολλές χώρες της περιοχής. Το 2020 στο Μπαγκλαντές συνέχισαν να σημειώνονται σημαντικές κατασχέσεις δισκίων «yaba», ενός μείγματος μεθαμφεταμίνης και καφεΐνης που κυκλοφορεί σε διαφορετικές γεύσεις και χρώματα. Συνεχίστηκε η διακίνηση ηρωίνης από το Αφγανιστάν μέσω ξηράς και στη συνέχεια κατά μήκος θαλάσσιων διαδρομών. Αναφέρθηκε επίσης αυξημένη χρήση των υπηρεσιών ταχυμεταφορών, διαδικτυακών φαρμακείων και φαρμακείων του darknet.

Αύξηση κατασχέσεων ηρωίνης. Η Ινδία, οι Μαλδίβες και η Σρι Λάνκα ανέφεραν αύξηση του αριθμού των κατασχέσεων. Η ποσότητα ηρωίνης που κατασχέθηκε αυξήθηκε, επειδή οι διακινητές χρησιμοποίησαν τη νότια διαδρομή η οποία οδηγεί από το Αφγανιστάν μέσω του Ιράν και του Πακιστάν και στη συνέχεια δια θαλάσσης ή αεροπορικής είτε απευθείας στην Ευρώπη είτε μέσω της Νότιας Ασίας, της Αφρικής ή/και των κρατών του Κόλπου. Οι κατασχέσεις έγιναν σε σκάφη ως μέρος κοινών θαλάσσιων επιχειρήσεων από τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου της Ινδίας, των Μαλδίβων και της Σρι Λάνκα. Οι Αρχές επιβολής του νόμου στην Ινδία κατέσχεσαν πάνω από 3.212 κιλά ηρωίνης το 2019, κυρίως στην Αραβική Θάλασσα και στον Κόλπο της Βεγγάλης κατά μήκος της νότιας οδού. Μια άλλη ανησυχητική τάση κατά την περίοδο αναφοράς ήταν η αύξηση της διακίνησης ηρωίνης από τη Μυανμάρ στην Ινδία. Κατά την περίοδο αναφοράς οι ινδικές Αρχές σταμάτησαν εξαγωγικές αποστολές, συμπεριλαμβανομένων 20,8 εκατομμυρίων δισκίων τραμαδόλης, μετά τον εντοπισμό πλαστών πιστοποιητικών εισαγωγής.

Αύξηση της χρήσης εισπνεόμενων από τα παιδιά του δρόμου. Περίπου το 20% του παγκόσμιου πληθυσμού ηλικίας 15-64 ετών ζει στη Νότια Ασία, αλλά η περιοχή αντιπροσωπεύει περισσότερο από το ένα τρίτο του εκτιμώμενου αριθμού χρηστών οπιοειδών παγκοσμίως. Οι χώρες της Νότιας Ασίας έχουν επίσης παρατηρήσει αύξηση στη χρήση εισπνεόμενων ουσιών μεταξύ των παιδιών του δρόμου. Όπως φαίνεται στην εθνική έρευνα του 2019 για τη χρήση ουσιών στην Ινδία, τα εισπνεόμενα ήταν η μόνη κατηγορία ουσιών για την οποία η επικράτηση της χρήσης σε παιδιά και εφήβους (1,17%) ήταν υψηλότερη από αυτήν των ενηλίκων (0,58%). Παρόμοια είναι τα προβλήματα που έχουν αναφερθεί στο Μπαγκλαντές και το Νεπάλ. Στο Μπουτάν η χρήση διαλυτών, ιδιαίτερα μεταξύ των μαθητών, έχει αυξηθεί.

Ένα σημαντικό στοιχείο στον σχεδιασμό αποτελεσματικών προγραμμάτων πρόληψης και θεραπείας σε ολόκληρη τη Νότια Ασία παραμένει η συλλογή δεδομένων από κεντρικούς φορείς που παρέχουν υπηρεσίες σχετικά με τα ναρκωτικά. Αν και η ποσότητα και η ποιότητα των πληροφοριών σχετικά με τα πρότυπα χρήσης ναρκωτικών στην περιοχή έχουν βελτιωθεί σημαντικά, απαιτείται περισσότερη έρευνα σχετικά με τα πρότυπα κατανάλωσης και τις τάσεις, για την προσαρμογή των υπηρεσιών θεραπείας στις τοπικές ανάγκες. **Το INCB επαναλαμβάνει την ανάγκη ανάπτυξης ικανοτήτων στον τομέα της θεραπείας και της αποκατάστασης ατόμων με διαταραχές χρήσης ναρκωτικών στην περιοχή.**

Δυτική Ασία

Η παράνομη παραγωγή οπίου στο Αφγανιστάν παρέμεινε υψηλή το 2020. Η έκταση της καλλιέργειας παπαρούνας του οπίου στο Αφγανιστάν μειώθηκε για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά το 2019, κατά σχεδόν 47%, από 263.000 εκτάρια το 2018 σε 163.000 εκτάρια το 2019. Ωστόσο, εκτιμάται ότι η παραγωγή οπίου το 2019 παρέμεινε σχεδόν στο ίδιο επίπεδο με το 2018, πιθανώς λόγω υψηλότερων αποδόσεων. Το Αφγανιστάν αντιπροσώπευε σχεδόν το 84% της παγκόσμιας παραγωγής οπίου τα τελευταία πέντε χρόνια και, μέχρι σήμερα, δεν έχουν υπάρξει ενδείξεις ότι μειώθηκε ο εφοδιασμός των αγορών παγκοσμίως με αφγανικής προέλευσης ηρωίνη. Το INCB σημειώνει με ανησυχία ότι η συνεχιζόμενη μεγάλη κλίμακα καλλιέργεια οπιούχου παπαρούνας και παραγωγή οπίου στο Αφγανιστάν, σε συνδυασμό με τις περιορισμένες προσπάθειες εκρίζωσης, υπονομεύει περαιτέρω τις προσπάθειες του Αφγανιστάν και των εταιρών του για την προώθηση της ειρήνης, της ασφάλειας και της βιώσιμης ανάπτυξης στη χώρα.

Η πανδημία COVID-19 επηρέασε τα πρότυπα χρήσης ναρκωτικών. Τα μέτρα που θεσπίστηκαν για τον περιορισμό της πανδημίας COVID-19 είχαν ως αποτέλεσμα την έλλειψη ναρκωτικών στην παράνομη αγορά στην περιοχή, και ενδέχεται να έχουν προκαλέσει αυξημένη κατανάλωση επιβλαβών κατ' οίκον παραγόμενων ουσιών, φαρμάκων και άλλων επιβλαβών ουσιών από άτομα με διαταραχές χρήσης ναρκωτικών.

ΕΥΡΩΠΗ

Η πανδημία COVID-19 ενίσχυσε τη χρήση του διαδικτύου και του darknet για την παράνομη αγορά ναρκωτικών. Οι ταξιδιωτικοί περιορισμοί και άλλα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης που τέθηκαν σε εφαρμογή για τον περιορισμό της πανδημίας COVID-19 φαίνεται ότι ευθύνονται για τις ελλείψεις και τις υψηλότερες τιμές ορισμένων ναρκωτικών στην παράνομη αγορά, κυρίως σε επίπεδο λιανικής. Η αύξηση της διαδικτυακής διακίνησης ναρκωτικών μέσω κρυπτογραφημένων επικοινωνιών αντικατοπτρίζει τους τρόπους προσαρμογής από πλευράς των οργανωμένων εγκληματικών ομάδων, προκειμένου να διασφαλίσουν την αδιάλειπτη προσφορά σε επίπεδο χονδρικής, και θέτει πρόσθετες προκλήσεις για τις Αρχές επιβολής του νόμου, σύμφωνα με αναφορές και πληροφορίες των διωκτικών Αρχών, του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για τα Ναρκωτικά (EMCDDA) και της Europol.

Καινοτόμες υπηρεσίες θεραπείας: Η COVID-19 παρεμπόδισε τη διαθεσιμότητα και παροχή υπηρεσιών θεραπείας, αλλά, όπου ήταν δυνατόν, οι υπηρεσίες συμπληρώθηκαν εν μέρει από τηλεϊατρική και άλλα καινοτόμα θεραπευτικά μοντέλα, για να συνεχιστεί η παροχή θεραπείας σε ολόκληρη την περιοχή.

Η παράνομη παρασκευή συνθετικών ναρκωτικών λαμβάνει χώρα ολοένα και περισσότερο στην Ανατολική Ευρώπη, όπως αποδεικνύεται από την εξάρθρωση τόσο μικρών όσο και μεγάλων επιχειρήσεων. Μια ανησυχητική τάση είναι η αυξανόμενη ανίχνευση παράνομης παρασκευής συνθετικών ναρκωτικών σε χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, σε αντίθεση με τις παραδοσιακές χώρες προέλευσης για διεγερτικά τύπου αμφεταμίνης που βρίσκονται στη Βόρεια και τη Δυτική Ευρώπη. Λαθραίες επιχειρήσεις ποικίλων μεγεθών εξαρθρώθηκαν στην Ουκρανία, τη Λευκορωσία και τη Ρωσική Ομοσπονδία.

Η κάνναβη και η κοκαΐνη είναι τα πιο συχνά χρησιμοποιούμενα ναρκωτικά στην Ευρώπη. Τα ποσοστά ενέσιμης χρήσης ναρκωτικών στην Ανατολική Ευρώπη είναι τα υψηλότερα στον κόσμο. Πάνω από το ένα τέταρτο του πληθυσμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περισσότερα από 92 εκατομμύρια άτομα ηλικίας 15-64 ετών, εκτιμάται ότι έχουν δοκιμάσει παράνομα ναρκωτικά κατά τη διάρκεια της ζωής τους, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Έκθεση για τα Ναρκωτικά του 2018. Η κάνναβη παραμένει το πιο χρησιμοποιούμενο παράνομο ναρκωτικό στην περιοχή, με εκτιμώμενη ετήσια επικράτηση 5,4 τοις εκατό το παραπάνω έτος. Η κοκαΐνη είναι το δεύτερο πιο δημοφιλές παράνομο ναρκωτικό που χρησιμοποιείται στην Ευρώπη, και η Δυτική και Κεντρική Ευρώπη κατέγραψαν το 2018 για την κοκαΐνη ποσοστό επικράτησης κατά το προηγούμενο έτος 1,4 τοις εκατό. Η Ανατολική Ευρώπη συνέχισε να είναι η περιοχή με την υψηλότερη παγκόσμια επικράτηση ατόμων που κάνουν ενέσιμη χρήση ναρκωτικών μεταξύ των ηλικιών 15-64 ετών, περίπου 5,5 φορές υψηλότερη από τον παγκόσμιο μέσο όρο.

Αρκετές ευρωπαϊκές χώρες κάνουν βήματα προς τη νομιμοποίηση της χρήσης κάνναβης για μη ιατρικούς σκοπούς. Αρκετές χώρες εξετάζουν ή δημιουργούν προγράμματα μη ιατρικής κάνναβης. Η Ολλανδία έγινε η πρώτη ευρωπαϊκή χώρα που νομιμοποίησε, αν και προσωρινά για δοκιμαστική περίοδο τεσσάρων ετών, την καλλιέργεια και την πώληση κάνναβης για μη ιατρικούς σκοπούς σε επιλεγμένα “coffee shops” 10 δήμων. Η κάνναβη απαιτείται να είναι τοπικής προέλευσης, προερχόμενη από κυβερνητικά αδειοδοτημένους ολλανδούς παραγωγούς, με την πρώτη συγκομιδή να αναμένεται το 2021. Άλλες χώρες που μελετούν τη νομιμοποίηση της κάνναβης για μη ιατρικούς σκοπούς είναι το Λουξεμβούργο, το οποίο συνέχισε να επεξεργάζεται νομοθετικό σχέδιο, και η Ελβετία, η οποία έχει εγκρίνει μια μακροπρόθεσμη μελέτη για την εξέταση των πιθανών επιπτώσεων ενός τέτοιου μέτρου. **Το INCB υπενθυμίζει σε όλα τα μέρη της Σύμβασης του 1961, όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο του 1972, ότι το άρθρο 4 (γ) της Σύμβασης αυτής περιορίζει αποκλειστικά σε ιατρικούς και επιστημονικούς σκοπούς την παραγωγή, παρασκευή, εξαγωγή, εισαγωγή, διανομή, εμπορία, χρήση και κατοχή ναρκωτικών και ότι τυχόν μέτρα που επιτρέπουν τη μη ιατρική χρήση κάνναβης παραβιάζουν τις νομικές υποχρεώσεις των μερών.**

ΩΚΕΑΝΙΑ

Η διακίνηση ναρκωτικών μέσω νησιωτικών χωρών και εδαφών του Ειρηνικού συνεχίζεται. Αυξάνεται η εγχώρια ζήτηση για μεθαμφεταμίνη και κοκαΐνη. Τα ναρκωτικά συνεχίζουν να διακινούνται σε μεγάλες ποσότητες μέσω των νησιωτικών χωρών και εδαφών του Ειρηνικού και να μεταφέρονται στην Αυστραλία και τη Νέα Ζηλανδία. Επίσης, υπάρχει αυξημένη διακίνηση μεθαμφεταμίνης. Η εγχώρια ζήτηση μεθαμφεταμίνης και κοκαΐνης αυξάνεται στις νησιωτικές χώρες του Ειρηνικού. Τα στοιχεία σχετικά με την έκταση της χρήσης ναρκωτικών και της ζήτησης θεραπείας σε χώρες και εδάφη των νησιωτικών χωρών του Ειρηνικού παραμένουν κατ' ουσίαν ανύπαρκτα.

Δεν έχουν υπογράψει όλα τα νησιωτικά κράτη του Ειρηνικού τις τρεις διεθνείς συμβάσεις ελέγχου των ναρκωτικών. Η απουσία αυτού του διεθνούς νομικού πλαισίου, σε συνδυασμό με την αυξανόμενη εγχώρια ζήτηση ναρκωτικών και τις περιορισμένες εθνικές και περιφερειακές δυνατότητες των νησιωτικών χωρών και εδαφών του Ειρηνικού, καθιστούν αυτές τις χώρες και τα εδάφη πιο ευάλωτα στη διακίνηση

ναρκωτικών, στην παράνομη παρασκευή ναρκωτικών και σε συναφή εγκλήματα, συμπεριλαμβανομένης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και διαφθορά. Το INCB καλεί όλα τα νησιωτικά κράτη του Ειρηνικού που δεν είναι ακόμη συμβαλλόμενα μέρη στις συμβάσεις να προσχωρήσουν σε αυτές το συντομότερο δυνατό.

Επικράτεια Αυστραλιανής Πρωτεύουσας: Νομοθεσία που επιτρέπει την καλλιέργεια κάνναβης για προσωπική μη ιατρική χρήση τέθηκε σε ισχύ τον Ιανουάριο του 2020. Η χρήση κάνναβης για μη ιατρικούς σκοπούς παραμένει ποινικό αδίκημα σύμφωνα με την αυστραλιανή ομοσπονδιακή νομοθεσία. Το INCB υπενθυμίζει ότι οι εξελίξεις που επιτρέπουν τη μη ιατρική χρήση κάνναβης έρχονται σε αντίθεση με τις διεθνείς συμβάσεις ελέγχου των ναρκωτικών. **Ένα προτεινόμενο νομοσχέδιο για τη νομιμοποίηση και τον έλεγχο της κάνναβης απορρίφθηκε σε δημοψήφισμα στη Νέα Ζηλανδία.** Το Ιατρικό Καθεστώς της Κάνναβης της Νέας Ζηλανδίας τέθηκε σε ισχύ την 1η Απριλίου 2020, επιτρέποντας την πρόσβαση σε φαρμακευτικά προϊόντα κάνναβης σε ασθενείς με ιατρική συνταγή.

Η πανδημία COVID-19 επηρεάζει τα πρότυπα χρήσης ναρκωτικών. Η ανάλυση των λιμάτων παρείχε πληροφορίες σχετικά με τον αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19 στην κατανάλωση ναρκωτικών για περίπου το 56% του πληθυσμού της Αυστραλίας. Επίπεδα ρεκόρ στην κατανάλωση μεθαμφεταμίνης και ηρωίνης καταγράφηκαν εκτός των πρωτευουσών, ενώ στις πρωτεύουσες καταγράφηκαν υψηλά επίπεδα κοκαΐνης και κάνναβης. Η συνολική κατανάλωση κάνναβης αυξήθηκε και η χρήση «έκσταση» μειώθηκε.

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΤΟΥ INCB ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

Το INCB Learning υποστηρίζει τα κράτη μέλη, ώστε να διασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα ελεγχόμενων ουσιών κατά την πανδημία COVID-19

Μεταξύ Δεκεμβρίου 2019 και Νοεμβρίου 2020, το INCB Learning πραγματοποίησε μία δια ζώσης και δύο διαδικτυακές δράσεις κατάρτισης σε 19 χώρες τεσσάρων περιοχών: στην Κεντρική Αμερική και Καραϊβική (8), στην Ανατολική Ευρώπη (1), στη Νότια Αμερική (3) και στη Δυτική Ασία (7). Οι εικονικές συνεδρίες διοργανώθηκαν για να συνεχιστεί η υποστήριξη των κυβερνήσεων μέσω της ανάπτυξης ικανοτήτων, με ιδιαίτερη έμφαση στη διαθεσιμότητα ελεγχόμενων ουσιών, την οποία δυσχέρανε η πανδημία COVID-19. Κατά την περίοδο αναφοράς κυβερνητικοί αξιωματούχοι της Αρμενίας, του Αζερμπαϊτζάν, του Μπελίζ, της Γουιάνας, του Καζακστάν, του Κιργιζιστάν, του Παναμά, του Τατζικιστάν, του Τουρκμενιστάν και του Ουζμπεκιστάν εκπαιδεύτηκαν πρώτη φορά από το INCB Learning, με στόχο να βελτιώσουν την κατανόηση και τη συμμόρφωση προς τις τρεις διεθνείς συμβάσεις για τα ναρκωτικά.

Από τον Μάρτιο του 2020 οι διαδικτυακές εκπαιδευτικές ενότητες του INCB learning διατίθενται στα ισπανικά και στα αγγλικά. Αν και η ζήτηση για τις διαδικτυακές εκπαιδευτικές ενότητες του INCB Learning έχει αυξηθεί από την εμφάνιση της COVID-19, οι περιορισμοί έχουν επηρεάσει τη δυνατότητα διεξαγωγής τής πρόσωπο με πρόσωπο εκπαίδευσης. Σε λιγότερο από έναν χρόνο 812 κυβερνητικοί αξιωματούχοι από 101 χώρες και εδάφη εγγράφηκαν σε ενότητες ηλεκτρονικής εκπαίδευσης. Οι ενότητες είναι δωρεάν και διατίθενται στις αρμόδιες εθνικές αρχές κατόπιν αιτήματος στη διεύθυνση incb.learning@un.org.

Ο ρόλος του Διεθνούς Συστήματος Έγκρισης Εισαγωγών και Εξαγωγών υπογραμμίζεται από την πανδημία COVID-19

Η πανδημία COVID-19 ανέδειξε τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει το Διεθνές Σύστημα Έγκρισης Εισαγωγών και Εξαγωγών (I2ES) στο διεθνές σύστημα ελέγχου των ναρκωτικών. Πολλές χώρες κίνησαν διαδικασίες έκτακτης ανάγκης για να επισπεύσουν τις μεθόδους έγκρισης στο νόμιμο εμπόριο ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών, προκειμένου να ανταποκριθούν στην αυξημένη ζήτηση που απορρέει από την πανδημία.

Το INCB δημιούργησε ένα ασφαλές φόρουμ μέσα στην πλατφόρμα I2ES, για να επιτρέψει στις αρμόδιες εθνικές αρχές να ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τα ειδικά μέτρα που λαμβάνουν, προκειμένου να διασφαλίσουν τη διαθεσιμότητα ελεγχόμενων ουσιών κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19. Σε διάστημα 12 μηνών έως την 1η Νοεμβρίου 2020, 23 κυβερνήσεις εγγράφηκαν στο I2ES, αυξάνοντας σε 87 το σύνολο των κυβερνήσεων που έχουν εγγραφεί στο σύστημα.

Το I2ES είναι ένα ηλεκτρονικό σύστημα μέσω διαδικτύου, το οποίο αναπτύχθηκε από το INCB και το UNODC με οικονομική και τεχνική υποστήριξη των κρατών μελών για την προώθηση του «εμπορίου χωρίς χαρτί» διεθνώς ελεγχόμενων ουσιών, διευκολύνοντας την ηλεκτρονική ανταλλαγή αδειών εισαγωγής και

εξαγωγής. Το σύστημα βοηθά τις αρμόδιες αρχές να μειώσουν τα σφάλματα κατά την εισαγωγή δεδομένων και να εξοικονομήσουν χρόνο και κόστος επικοινωνίας.

Το Πρόγραμμα GRIDS του INCB υποστηρίζει την ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών και ειδοποιήσεων μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών και παρέχει πρακτικές λύσεις για να σταματά η διακίνηση επικίνδυνων ουσιών που δεν υπόκεινται σε έλεγχο

Το Πρόγραμμα Παγκόσμιας Ταχείας Απαγόρευσης Επικίνδυνων Ουσιών (GRIDS) υποστηρίζει την ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών και ειδοποιήσεων μεταξύ δικτύων αποτελούμενων από εστιακά σημεία στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών Iop και OPIOIDS του INCB. Διευκολύνει διμερείς και πολυμερείς επιχειρησιακές δράσεις που βοηθούν στις έρευνες και παρέχει στους συμμετέχοντες οργανισμούς πρακτικές λύσεις για να σταματούν τη διακίνηση ουσιών που δεν υπόκεινται σε έλεγχο.

Το 2020, 11 εμπιστευτικού χαρακτήρα παγκόσμιες προειδοποιήσεις και ειδικές ειδοποιήσεις κυκλοφόρησαν στα εστιακά σημεία του προγράμματος GRIDS, συμπεριλαμβανομένης μιας ειδοποίησης τον Μάιο του 2020 περί εμφάνισης και αύξησης των αναφορών σχετικά με την ουσία isotonitazene, ισχυρό συνθετικό οπιοειδές και ένα από τα ανάλογα του etonitazene που δεν βρίσκεται υπό διεθνή έλεγχο. Το isotonitazene τέθηκε υπό προσωρινό έλεγχο στις Ηνωμένες Πολιτείες από τον Αύγουστο του 2020. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία για την απαγόρευσή του σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση τον Σεπτέμβριο. Και η Επιτροπή Εμπειρογνομήνων του ΠΟΥ για την Εξάρτηση από τα Ναρκωτικά εξέτασε τον διεθνή της έλεγχο κατά την τεσσαρακοστή τρίτη συνεδρίασή της, που πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2020.

Το πρόγραμμα GRIDS συνέχισε να παρέχει σε αξιωματούχους σε όλο τον κόσμο πρόσβαση και εκπαίδευση στα εργαλεία πληροφόρησης του INCB σε όλη τη διάρκεια της τρέχουσας πανδημίας COVID-19, μέσω τεχνολογιών εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Μεταξύ 1ης Ιανουαρίου και 1ης Οκτωβρίου 2020 πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος 50 εκπαιδευτικά σεμινάρια με τη συμμετοχή 1.108 αξιωματούχων που εκπροσωπούσαν 104 κυβερνήσεις και διεθνείς οργανισμούς, σε αντικείμενα όπως η ανταλλαγή πληροφοριών με χρήση του IONICS, η ανάπτυξη μηχανισμών πληροφόρησης, η ευαισθητοποίηση γύρω από τις νέες ψυχοδραστικές ουσίες και οι ασφαλείς μέθοδοι χειρισμού και απαγόρευσης οπιοειδών.

Το 2020 το Πρόγραμμα GRIDS πραγματοποίησε αρκετές συναντήσεις και εκδηλώσεις ομάδων εμπειρογνομήνων που συγκέντρωσαν μπτώρα και καταχωρητές ονομάτων τομέα διαδικτύου, εταιρείες μηχανών αναζήτησης διαδικτύου, εταιρείες μέσω κοινωνικής δικτύωσης, ιδιωτικούς φορείς ταχυδρομείων και υπηρεσίες ταχυμεταφορών, για συνεργασία με τις κυβερνήσεις των κρατών μελών, ώστε να αποτραπεί η εκμετάλλευση νόμιμων βιομηχανιών από εμπόρους φεντανυλών και άλλων επικίνδυνων ουσιών.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος το INCB δημοσίευσε έναν κατάλογο 144 ουσιών που σχετίζονται με τη φαιντανύλη οι οποίες έχουν διακινηθεί, κατασχεθεί, εντοπιστεί σε παράνομες πωλήσεις στο διαδίκτυο, παρασκευαστεί και αναφερθεί σε τοξικολογικές ή άλλες σχετικές αναφορές συμβάντων. Το INCB ενθαρρύνει τις κυβερνήσεις και τους εταίρους της βιομηχανίας να απέχουν από την παραγωγή, εμπορία, εισαγωγή, εξαγωγή και διανομή οποιασδήποτε από τις ουσίες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο.

Στο πλαίσιο του προγράμματος GRIDS το INCB διευκολύνει την πρόσβαση αξιωματούχων επιβολής του νόμου στην πλατφόρμα IONICS του INCB για την ανταλλαγή σε πραγματικό χρόνο πληροφοριών που σχετίζονται με τη διακίνηση επικίνδυνων ουσιών, καθώς και στην πλατφόρμα επικοινωνίας μέσω της οποίας το INCB συντονίζει τη συγκέντρωση πληροφοριών. Η Ετήσια Έκθεση παρέχει πληροφορίες για δύο επιχειρήσεις που συντονίζονται από το INCB: την επιχείρηση Fast Forward και την επιχείρηση Trance. Αυτές επικεντρώθηκαν στη διακίνηση φαιντανύλης, αναλόγων φαιντανύλης, μη ιατρικής κεταμίνης και τραμαδόλης.

Το INCB συνεχίζει μέσω του Project Prism και του Project Cohesion να υποστηρίζει τις κυβερνήσεις στην αντιμετώπιση της παράνομης παρασκευής ναρκωτικών αριθμός ρεκόρ αλληλοσυνδεόμενων κατασχέσεων οξικού ανυδρίτη

Κατά την περίοδο που καλύπτεται από την Έκθεση του 2020 διαβιβάστηκαν 10 ειδικές ειδοποιήσεις για παράνομη παρασκευή και εμπορία σε κυβερνήσεις που συμμετέχουν στα Project Prism και Cohesion του INCB, τα οποία συγκεντρώνουν επιχειρησιακά εστιακά σημεία περισσότερων από 140 κυβερνήσεων με στόχο την αντιμετώπιση της εκτροπής χημικών ουσιών που χρησιμοποιούνται στην παράνομη παρασκευή συνθετικών ναρκωτικών (Project Prism) και ηρωίνης και κοκαΐνης (Project Cohesion). Τα ζητήματα που επισημάνθηκαν στις προειδοποιήσεις περιελάμβαναν: παράνομη παρασκευή μεθαμφεταμίνης στο Αφγανιστάν· τάσεις σχετικές με τις πρόδρομες ουσίες στην παράνομη παραγωγή φαιντανύλης· τάσεις στην αύξηση της αποτελεσματικότητας της παρασκευής μεθαμφεταμίνης με βάση P-2-P· ύποπτες αποστολές χημικών που προορίζονται για τη Μιανμάρ· παρεμβάσεις ευαισθητοποίησης σχετικά με την πώληση εξοπλισμού παράνομης παρασκευής ναρκωτικών μέσα από πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου.

Το 2020 η συνεργασία μεταξύ του INCB, της Europol και των Αρχών της Βουλγαρίας, του Ιράν, της Ολλανδίας και της Τουρκίας είχε ως αποτέλεσμα τον εντοπισμό ύποπτων συνδέσεων μεταξύ έξι κατασχέσεων οξικού ανυδρίτη που πραγματοποιήθηκαν στην Ευρώπη και τη Δυτική Ασία από το 2017. Οι έξι περιπτώσεις, που αφορούσαν σχεδόν 22.000 λίτρα οξικού ανυδρίτη, αντιπροσωπεύουν τον μεγαλύτερο αριθμό αλληλοσυνδεόμενων κατασχέσεων πρόδρομων ουσιών που έχουν εντοπιστεί μέχρι στιγμής, βάσει των πληροφοριών που κοινοποιούνται μέσω των προειδοποιήσεων του Project Cohesion και του PICS.

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ INCB ΓΙΑ ΤΗΝ 60η ΚΑΙ 50η ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΕΠΕΤΕΙΟ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ 1961 ΓΙΑ ΤΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ 1971 ΓΙΑ ΤΙΣ ΨΥΧΟΤΡΟΠΟΥΣ ΟΥΣΙΕΣ

Η έκθεση συνοψίζει τα επιτεύγματα της διεθνούς κοινότητας και επισημαίνει τις προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν.

Σχεδόν καθολική προσχώρηση στις συμβάσεις και κατ' ουσίαν καμία εκτροπή ναρκωτικών ή ψυχοτρόπων ουσιών από το νόμιμο διεθνές εμπόριο

Το διεθνές σύστημα ελέγχου των ναρκωτικών, που καθιερώθηκε από τις συμβάσεις του 1961 και του 1971, κατάφερε να επιτύχει διεθνή έλεγχο της νόμιμης παραγωγής, διακίνησης και κατανάλωσης ναρκωτικών φαρμάκων και ψυχοτρόπων ουσιών. Σήμερα, σχεδόν όλα τα κράτη μέλη συμμετέχουν στις τρεις συμβάσεις ελέγχου των ναρκωτικών, αντιπροσωπεύοντας περίπου το 99% του παγκόσμιου πληθυσμού. Επιπλέον, κατ' ουσίαν δεν έχει σημειωθεί εκτροπή νόμιμα παρασκευασμένων και διεθνώς εμπορευόμενων ναρκωτικών σε παράνομες αγορές, παρόλο που ο αριθμός των ναρκωτικών που ελέγχονται στο πλαίσιο του διεθνούς συστήματος έχει αυξηθεί σημαντικά τις τελευταίες δεκαετίες. Σε ολόκληρο τον κόσμο η νόμιμη καλλιέργεια φυτών από τα οποία προέρχονται ναρκωτικές ουσίες, καθώς και η παραγωγή, διανομή και εμπορία νόμιμων ουσιών με ναρκωτική δράση έχει περιοριστεί επιτυχώς στις εκτιμώμενες ποσότητες που απαιτούνται για ιατρικούς και επιστημονικούς σκοπούς.

Πρόκληση για τα κράτη το να επιτύχουν μια ισορροπημένη προσέγγιση στον έλεγχο των ναρκωτικών

Το INCB αναγνωρίζει ότι μία από τις κύριες προκλήσεις για τα κράτη κατά την εφαρμογή των υποχρεώσεών τους βάσει των συμβάσεων είναι η επίτευξη κατάλληλης ισορροπίας μεταξύ της διασφάλισης αφενός της διαθεσιμότητας ιατρικώς αναγκαίων ουσιών με ναρκωτική δράση και αφετέρου της πρόληψης της κατάχρησης, της παράνομης παραγωγής και της διακίνησης. Ωστόσο, το INCB τονίζει ότι υφίστανται ολοκληρωμένες και ισορροπημένες προσεγγίσεις από την έναρξη ισχύος των συνθηκών και ότι αυτές έχουν βρεθεί στο προσκήνιο του διεθνούς ελέγχου των ναρκωτικών τις τελευταίες δεκαετίες.

Αμετάβλητο το παγκόσμιο χάσμα στην κατανάλωση ελεγχόμενων φαρμάκων που χρησιμοποιούνται για θεραπεία

Το INCB εκτιμά ότι το 92% της μορφίνης καταναλώνεται σε χώρες υψηλού εισοδήματος από μόνο το 17% του παγκόσμιου πληθυσμού. Σε αντίθεση, το 75% του παγκόσμιου πληθυσμού - κυρίως σε χώρες με χαμηλό και μεσαίο εισόδημα - έχει περιορισμένη ή καθόλου πρόσβαση σε ενδεδειγμένη ανακούφιση από τον πόνο. Η αύξηση της χρήσης συνθετικών οπιοειδών σε αρκετές χώρες υψηλού εισοδήματος, σε συνδυασμό με την

υπερκατανάλωση και την κρίση περιστατικών υπερδοσολογίας σε ορισμένες χώρες, δεν αντισταθμίστηκε από την αύξηση της χρήσης προσιτής σε τιμή μορφίνης σε χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος.

Εκτιμάται ότι περίπου τέσσερα στα πέντε άτομα σε χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος που χρειάζονται θεραπεία για θέματα ψυχικής υγείας, νευρολογικά θέματα ή θεραπεία υποκατάστασης δεν τη λαμβάνουν. Παρά τον αυξανόμενο αριθμό ατόμων που ζουν με αγχώδεις διαταραχές και επιληψία σε όλο τον κόσμο, η πλειονότητα των χωρών ανέφερε ότι η διαθεσιμότητα ορισμένων απαραίτητων ψυχοτρόπων ουσιών που χρησιμοποιούνται για τη θεραπεία αυτών των καταστάσεων έχει μειωθεί από το 2012. Η απόσταση μεταξύ των χωρών με την υψηλότερη και χαμηλότερη αναφερόμενη κατανάλωση ψυχοτρόπων ουσιών διευρύνθηκε μεταξύ του 2012 και του 2016. Το INCB διαπίστωσε ότι οι υπηρεσίες φαρμακευτικά υποστηριζόμενης θεραπείας για την εξάρτηση από οπιοειδή είτε δεν είναι προσβάσιμες είτε δεν είναι επαρκώς διαθέσιμες σε όλες τις χώρες όπου υπάρχει σημαντική επικράτηση του πληθυσμού ενέσιμων χρηστών.

Οι πρωτοβουλίες πρόληψης της χρήσης ναρκωτικών είναι ανεπαρκείς σε πολλές χώρες

Σε πολλά μέρη του κόσμου οι πρωτοβουλίες πρόληψης είναι ανεπαρκείς ή εκλείπουν. Η παροχή θεραπείας είναι περιορισμένη και δεν υπάρχουν επαρκείς μηχανισμοί για την καταπολέμηση του στίγματος και για την προώθηση της κοινωνικής επανένταξης. Το στίγμα επιδεινώνεται από τη διάθεση δυσανάλογων και συχνά περιπλών πόρων σε ποινικές προσεγγίσεις αντιμετώπισης των χρηστών ναρκωτικών. Αυτό δεν συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας.

Τα μέτρα ελέγχου των ναρκωτικών πρέπει να είναι αναλογικά και να σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα

Στην Έκθεση σημειώνεται ότι ορισμένα κράτη μέρη έχουν εφαρμόσει μέτρα σχετιζόμενα με στρατιωτικοποιημένη επιβολή του νόμου, περιφρόνηση των ανθρώπινων δικαιωμάτων, υπερβολικό εγκλεισμό, άρνηση παροχής ιατρικά κατάλληλης θεραπείας και απάνθρωπες ή δυσανάλογες προσεγγίσεις, ως μέρος της εθνικής πολιτικής στον έλεγχο των ναρκωτικών. Το INCB δηλώνει ότι τέτοιες πολιτικές έχουν αρνητικές επιπτώσεις, στιγματίζοντας και περιθωριοποιώντας τα άτομα που υφίστανται τις επιπτώσεις της χρήσης ναρκωτικών. Οι παραβιάσεις των ανθρώπινων δικαιωμάτων που διαπράχθηκαν στο όνομα ή με το πρόσχημα του ελέγχου των ναρκωτικών δεν έχουν λάβει χώρα εξαιτίας των συμβάσεων αλλά μάλλον παρά τις συμβάσεις.

Το INCB υπογραμμίζει ότι η εξωδικαστική αντιμετώπιση εγκληματικών πράξεων που σχετίζονται με τα ναρκωτικά δεν μπορεί ποτέ να δικαιολογηθεί με επίκληση των διεθνών συμβάσεων ελέγχου των ναρκωτικών, οι οποίες απαιτούν την αντιμετώπιση του σχετιζόμενου με τα ναρκωτικά εγκλήματος μέσω επίσημων διαδικασιών της ποινικής δικαιοσύνης, σύμφωνα με την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και το Διεθνές Σύμφωνο για τα Αστικά και Πολιτικά Δικαιώματα, τα οποία επιτάσσουν την τήρηση διεθνώς αναγνωρισμένων προτύπων για την δίκαιη δίκη. Το INCB σημειώνει επίσης ότι εξακολουθούν να υπάρχουν κράτη που διατηρούν τη θανατική ποινή για αδικήματα που σχετίζονται με τα ναρκωτικά.

Η έκθεση υπενθυμίζει ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι αναφαίρετα και απαραβίαστα, και επαναλαμβάνει ότι, εάν τα μέτρα ελέγχου των ναρκωτικών που υιοθετούνται από τα κράτη παραβιάζουν τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα, παραβιάζουν επίσης και τις διεθνείς συμβάσεις ελέγχου των ναρκωτικών.

Ως θετική εξέλιξη το INCB σημειώνει ότι πολλά κράτη έχουν υιοθετήσει εναλλακτικές λύσεις αντί της καταδίκης και της ποινής για μικρότερης βαρύτητας αδικήματα που σχετίζονται με ναρκωτικά και έχουν αναγνωρίσει την εξάρτηση από τα ναρκωτικά ως μια χρόνια υποτροπιάζουσα κατάσταση που μπορεί να προληφθεί και να αντιμετωπιστεί.

Απαιτείται αυξημένη προσοχή στις σχετικές με τα ναρκωτικά παράνομες δραστηριότητες σε εθνικό επίπεδο

Το INCB τονίζει ότι οι προσπάθειες για τον έλεγχο των ναρκωτικών πρέπει όλο και περισσότερο να επικεντρώνονται στην παράνομη παραγωγή, παρασκευή και διανομή, καθώς και στους κινδύνους εκτροπής σε εγχώριο επίπεδο. Η παράνομη καλλιέργεια οπιούχου παπαρούνας και θάμνου κόκας, καθώς και η διακίνηση ναρκωτικών εξακολουθούν να αποτελούν απειλή για την πολιτική, οικονομική και κοινωνική σταθερότητα σε ορισμένες χώρες. Η διαφθορά εμποδίζει επίσης σοβαρά τις προσπάθειες ελέγχου των ναρκωτικών σε αυτές τις περιοχές. Η πρόληψη της εκτροπής ελεγχόμενων πρόδρομων ουσιών για την παραγωγή ηρωίνης και κοκαΐνης παραμένει μια σοβαρή πρόκληση. Η παράνομη καλλιέργεια κάνναβης συνεχίζει να λαμβάνει χώρα και πρέπει να αντιμετωπιστεί. Επιπλέον, υπάρχει αυξημένη χρήση συνθετικών ναρκωτικών, τα οποία συχνά δεν έχουν καμία νόμιμη χρήση, αλλά μπορούν εύκολα να παραχθούν σε οποιαδήποτε χώρα. Το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης χρησιμοποιούνται για την παράνομη αγορά και πώληση ναρκωτικών, συμπεριλαμβανομένων ισχυρών φαινανυλών, σε πλατφόρμες του darknet με χρήση κρυπτονομισμάτων. Πρόκειται για πρόσθετες προκλήσεις που δεν είχαν προβλεφθεί στις συμβάσεις όταν αυτές δημιουργήθηκαν και οι οποίες πρέπει να αντιμετωπιστούν.

Οι νέες ψυχοδραστικές ουσίες εξακολουθούν να αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία

Η συνεχιζόμενη εμφάνιση πολλών νέων ψυχοδραστικών ουσιών (NPS) στην παγκόσμια αγορά ναρκωτικών ενέχει σημαντικό κίνδυνο για τη δημόσια υγεία και αποτελεί πρόκληση για την εφαρμογή μέτρων ελέγχου. Η χρήση NPS συνδέεται συχνά με προβλήματα υγείας που οδηγούν σε νοσηλεία και θανάτου από υπερβολική δόση. Οι χημικοί που υποστηρίζουν τους παράνομους διακινητές γίνονται όλο και πιο δημιουργικοί, εξελίσσοντας την αλυσίδα της χημικής σύνθεσης. Τώρα είναι σε θέση να παράγουν ελεγχόμενες χημικές και πρόδρομες ουσίες μέσω άλλων ουσιών που αγοράζονται εύκολα.

Η ιατρική χρήση κάνναβης επιτρέπεται από τις συμβάσεις· οι κυβερνήσεις πρέπει να διασφαλίσουν ότι εφαρμόζονται μέτρα αδειοδότησης, ελέγχου και παρακολούθησης

Η Έκθεση σημειώνει ότι η ιατρική χρήση κάνναβης επιτρέπεται βάσει των διεθνών συμβάσεων ελέγχου των ναρκωτικών, μόνο εάν τα κράτη συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις των συνθηκών, συμπεριλαμβανομένης της αδειοδότησης και του ελέγχου, οι οποίες έχουν σχεδιαστεί για να αποτρέπουν την εκτροπή σε μη ιατρική χρήση. Οι κυβερνήσεις που επιτρέπουν τη φαρμακευτική χρήση κανναβινοειδών θα πρέπει να παρακολουθούν και να αξιολογούν τις επιπτώσεις αυτών των προγραμμάτων και την έκταση της εκτροπής κανναβινοειδών σε μη ιατρική χρήση –ιδιαίτερα την εκτροπή τους για χρήση από νέους.

Το INCB προειδοποιεί ότι η νομιμοποίηση της κάνναβης για μη ιατρικούς σκοπούς υπονομεύει τις συμβάσεις

Εξελίξεις σε λίγες χώρες που έχουν νομιμοποιήσει ή επιτρέψει τη χρήση κάνναβης για μη ιατρικούς σκοπούς ή ανέχονται τη νομιμοποίησή της σε τοπικό επίπεδο υπονομεύουν την καθολική τήρηση των τριών διεθνών συμβάσεων ελέγχου των ναρκωτικών. Τυχόν αύξηση στη χρήση μη ιατρικής κάνναβης θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στη δημόσια υγεία.

Το διεθνές σύστημα ελέγχου των ναρκωτικών είναι το κλειδί για την προστασία της υγείας και της ευημερίας των ανθρώπων παγκοσμίως

Το INCB υπογραμμίζει ότι η επίτευξη των στόχων των διεθνών συμβάσεων ελέγχου των ναρκωτικών απαιτεί από τις χώρες να θέσουν την υγεία και την ευημερία των ανθρώπων στον πυρήνα των πολιτικών για τα ναρκωτικά. Οι κυβερνήσεις πρέπει να εφαρμόσουν ολοκληρωμένες και ισορροπημένες προσεγγίσεις στην πολιτική ελέγχου των ναρκωτικών, να προωθήσουν τα πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα και να δώσουν προτεραιότητα στην πρόληψη, τη θεραπεία και την αποκατάσταση. Επιπλέον, απαιτούνται πρόσθετα μέτρα για την αντιμετώπιση της αλλαγής της φύσης και του μεγέθους του παγκόσμιου προβλήματος των ναρκωτικών. Η μείωση των αρνητικών συνεπειών της χρήσης ναρκωτικών θα πρέπει να βρίσκεται στο επίκεντρο, και να ενισχυθεί η διεθνής συνεργασία με βάση τη συνυπευθυνότητα.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΟΗΕ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

Η Διεθνής Επιτροπή του ΟΗΕ για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών (INCB) είναι το ανεξάρτητο όργανο που επιβλέπει την εφαρμογή των συμβάσεων του ΟΗΕ για τον έλεγχο των ναρκωτικών. Ιδρύθηκε το 1968 σύμφωνα με τα όσα προέβλεπε η Ενιαία Σύμβαση για τα Ναρκωτικά του 1961. Με βάση προηγούμενες συμβάσεις για τον έλεγχο των ναρκωτικών, πρόδρομα όργανα της Επιτροπής λειτουργούσαν ήδη από την εποχή της Κοινωνίας των Εθνών. Η Επιτροπή, μεταξύ άλλων, δημοσιεύει ετήσια έκθεση η οποία υποβάλλεται στο Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο του ΟΗΕ (ECOSOC) μέσω της Επιτροπής για τα Ναρκωτικά (CND). Η έκθεση παρέχει μια ολοκληρωμένη ανασκόπηση της κατάστασης του ελέγχου των ναρκωτικών σε διάφορα μέρη του κόσμου. Ως αντικειμενικό όργανο η Επιτροπή προσπαθεί να εντοπίσει και να προβλέψει τις επικίνδυνες τάσεις και να προτείνει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν.

Η έκθεση ανακοινώνεται κάθε χρόνο στην Ελλάδα από το ΚΕΘΕΑ, σύμβουλο οργανισμό του ECOSOC σε θέματα ναρκωτικών.